

17735
V. LAVROV JA N. DJATŠENKO

MAKSUDE
JA
LÕIVUDE

plaanimine

RJK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“

ARH

NSV LIIDU RAHANDUSMINISTEERIUMI ÕPPEASUTISTE VALITSUS

V. LAVROV JA N. DJATŠENKO

MAKSUDE JA LÕIVUDE PLAANIMINE

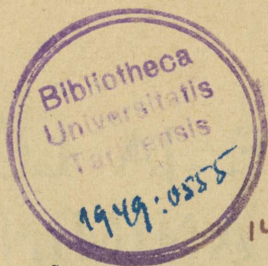
Redigeerinud G. MARJAHHIN

Kõhustuslik kontrollieksemplar

RK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“

TALLINN 1949

14810

NSVL Rahandusministeeriumi Õppeasutiste Valitsuse poolt lubatud õpevahendina
NSVL Rahandusministeeriumi süsteemi kursuste võrgu ja rahandustehnikumide jaoks.

A-17735

ARHIIVKOGU

Üldisi teatmeid maksude plaanimisest.

Maksunduslike maksete eelarvesse laekumise plaanimine on orgaaniliselt seotud rahvamajandusliku ja rahandusliku plaanimisega, moodustades vastutusrikkama, kesksema sektori maksuaparaadi töös.

Maksude ja lõivude eelarvesse laekumise plaan on kava, mis määrab maksuaparaadi töömahu ja -suuna üheks või teiseks perioodiks (aastaks, kvartaliks). Kui see kava on koostatud valesti, ei saa ka maksuaparaadi töö omandada õiget suunda. Neil juhtudel, kui plaan on kindlaks määratud alandatud ulatuses, s. o. kui plaani maht on tulude eelarvesse laekumise reaalistest võimalustest väiksem, ei mobiliseeru maksuaparaat aktiivsele tööle, ei saavuta töös vajalikku pinget, mis kindlustaks maksunduslike maksete maksimaalset laekumist.

Samuti ei mobiliseeru aparaat vajalikus suunas ka kõrgendatud plaani juures, mis ei arvesta täitmise reaalseid võimalusi. Nii ühel kui teisel juhul (niihästi alandatud kui ka kõrgendatud plaani korral) tekib aparaadil vastutustundetu suhtumine plaani täitmisesse.

Selle tõttu plaanide kindlaksmääramine täpses vastavuses tulude eelarvesse laekumise konkreetsetele võimalustele on plaanimistöö õige organiseerimise esmajärjekorraliseks põhinõudeks.

Maksunduslike laekumiste plaanimine peab seega lähtuma kahest põhiülesandest:

1) koostada plaan õigesti, kõigi eelarveliste tuluallikate täieliku ja reaalse arvessevõtmisega;

2) õigesti organiseerida finantsaparaadi tööd, mis tagaks antud plaanide täitmist täpses vastavuses maksundusseadusandlusele ja igapäevast operatiivset kontrolli plaani täitmise käigu üle.

Et kindlustada maksude eelarvesse laekumise õiget plaanimist, peab süstemaatiliselt uurima antud territooriumi majandust, tundma

õppima kõiki tegureid, mis määravad maksunduslike maksete laekumise mahu. Nii näiteks on maksude laekumine töolistelt ja teenistujailt otseses sõltuvuses palgafondide ärakasutamise määrast, missugused fondid omakorda olenevad rahvamajandusliku plaani konkreetseist näitudest (töölise ja teenistujate arvust ja nende keskmisest palgast rahvamajanduse üksikutes harudes). Seepärast peab palgast kinnipeatavate maksude laekumise plaanimine rajanema andmeil, mis näitavad, kui suur oli tegelikult väljamakstud palk rahvamajanduse mitmesugustes eriharudes eelmisel perioodil, ja missuguseid muudatusi palgafondides tuleb arvestada plaanitaval perioodil (töötavate ettevõtete tootmisplaani suurendamise, uute ettevõtete käikulaskmise, keskmise palga tõusmise jne. tagajärjel).

Tulumaksu laekumine koopereerumata kodutöõndajailt, käsitöolistelt ja muudelt kodanikelt, keda maksustatakse tulude järgi, mis pole saadud palgalisest tööst (ruumide üürileandmine, tulud põllumajandusest jm.), sõltub kahest põhimisest näidust — maksnike arvust ja nende tulude suurusest. Seepärast nõuab elanikkonna sellelt kategoorialt laekuvate maksude plaanimine maksnike kontingendi ja selle tulude täpset tundmist kui ka nende tegurite uurimist, mille mõjutusel on kavatsusel nende näitude muutmine plaanitaval perioodil. Näiteid selle kohta, kuidas plaanimine on vahetult seotud vajadusega süstemaatiliselt uurida vastavaid majanduslikke näituseid, võiks tuua ka kõigi teiste maksuliikide alalt. Materjalideks sellisel uurimisel on rahvamajandusliku plaani andmed, aruandlus maksunduse alal, aga samuti statistika-, maa-, varumis- ja teiste organisatsioonide aruandluse andmed. Nende materjalide süstematiseerimine, vastav läbitöötamine ja analüüs on vajalikuks eeltingimuseks plaanimistöö õigeks organiseerimiseks.

Maksunduslikud maksed plaanitakse aasta-kontingendi järgi (aastaplaanimine) ja kvartali ülesannete järgi (kvartaliplaanimine). Nii ühel kui teisel juhul on vaja kinni pidada plaani ühtsuse põhimõttest, s. o. sellest, et antud territooriumi (vabariigi, oblasti) koosseisu kuuluvale üksikuile osadele (rajoonidele) kindlaksmääratavad plaanilised ülesanded oleksid täpses kooskõlas sellele territooriumile kõrgemalseisva rahandusorgani poolt antud plaaniga.

Rahandusorganite plaanimistöö ei piirdu aga ainult aasta- ja kvartaliülesannete kindlaksmääramisega; nagu öeldud juba eespool,

on rahandusorganid kohustatud tagama plaaniliste ülesannete täitmist. Maksuaparaadi töö ebaõige organiseerimise korral võib ka kõigiti reaalne plaan jääda täitmata seoses, näiteks, selliste põhjustega, nagu hilinemine maksnike ja maksustamisobjektide arvelevõtmisega, tulude ebatäielik väljaselgitamine, määratud maksude mitteõigeaegne laekumine elanikkonna ebarahuldava teenindamise tõttu maksete vastuvõtmisel, finantsorganite poolt vajaliku kontrolli puudumine maksude õigeaegse sissenõudmise üle jne. Kõigil neil küsimustel on maksundustöös eriti suur tähtsus, kuna neist oleneb maksete eelarvesse laekumise plaanide täitmine.

Aasta-plaanimise alused.

Maksude laekumise aastaplaanid koostatakse järgmiste maksuliikide alal:

- 1) tulumaks kolhoosidelt;
- 2) tööliste ja teenistujate palgalt võetavad maksud (tulumaks, maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt);
- 3) tulumaks kodanikelt, keda maksustatakse tulude järgi, mis pole saadud palgalisest tööst;
- 4) põllumajandusmaks;
- 5) riigimaks üksikmajandite hobustelt;
- 6) hoonetemaks;
- 7) maarendis;
- 8) riigilõiv;
- 9) kolhoositurgudel võetav ühekordne maks (turumaks);
- 10) muud kohalikud maksud ja lõivud;
- 11) endamaksustamine.

Aastaplaanide koostamisega tegelevad teatavas järjekorras (vt. lk. 6) kõik rahandusorganite süsteemi lülid — alates NSVL Rahandusministeeriumiga ja lõpetades rajooni rahandusosakonnaga.

Vabariigi või oblasti koosseisu kuuluvate üksikute territooriumide aastaplaanid (oblasti ja rajooni plaanid) tuleb igal juhul kindlaks määrata täpses vastavuses eelarve järgi kinnitatud summadele, mis teatavaks tehtud kõrgemalseisvate rahandusorganite poolt.

Rajooni ja linna rahandusosakonnad	Autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, kraide ja oblastite rahandusosakonnad	Liiduvabariikide rahandusministeeriumid	NSV Liidu rahandusministeerium
<p>Rajooni (linna) plaani esialgse projekti koostamine ja selle esitamine kõrgemaleisvale rahandusorganile</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Autonoomse vabariigi, krai, oblasti plaani esialgse projekti koostamine (ilma rajoonilise läbilõiketa) ja selle esitamine liiduvabariigi rahandusministeeriumile 2) Plaani esialgse kava kooskõlastamine rajoonide ja linnade rahandusosakondade poolt esitatud plaaniliste projektidega 3) Lõplike plaaniülesannete kindlaksmääramine rajoonide ja linnade rahandusosakondadele aastaelarves ettenähtud plaanide alusel 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liiduvabariigi plaani esialgse projekti koostamine (ilma jaotuseta oblastite vahel) ja selle esitamine NSV Liidu rahandusministeeriumile 2) Plaani esialgse kava kooskõlastamine allpoolseisvate rahandusorganite poolt esitatud plaaniliste projektidega 3) Plaaniliste summade määramine alluvatele rahandusorganitele NSV Liidu riigieelarve projektis liiduvabariigi jaoks ettenähtud kontingendi alusel 4) Lõplike plaaniliste ülesannete kindlaksmääramine allpoolseisvatele rahandusorganitele NSV Liidu riigieelarvega kinnitatud vabariikliku üldplaani alusel 	<ol style="list-style-type: none"> 1) NSV Liidu ja liiduvabariikide plaani esialgse projekti koostamine 2) Plaani esialgse kava kooskõlastamine liiduvabariikide rahandusministeeriumide poolt esitatud plaaniliste projektidega ja selle alusel plaaniliste summade kindlaksmääramine, mis tuleb võtta NSV Liidu riigieelarve projekti 3) Plaaniliste summade lõplik kindlaksmääramine NSV Liidule ja liiduvabariikidele NSV Liidu kinnitatud riigieelarve alusel

Vabariigi, oblasti või rajooni kinnitatud eelarves ettenähtud laekumiste summa maksude alal on iga üksiku maksu suhtes täitmiseks kohustuslikuks aastaplaaniks, ja seda summat võidakse muuta vaid eelarveliste ülesannete muutmiseks kindlaksmääratud korras.

Aastaplaani väljakujundamiseks ühe või teise maksu alal peab plaanis ette nähtama vastavad näidud, mis määravad selle maksu laekumise mahu plaanitava aastal. Selleks, et kindlaks määrata, näiteks, töolistelt ja teenistujailt võetava tulumaksu laekumise aastaplaani, tuleb nõutada andmeid plaanimisorganite poolt projekteeritud palgafondide kohta ja nende alusel välja arvutada palgast kinnipeetava tulumaksu keskmine aastaprotsent (eraldamise protsent). Põllumajandusmaksu laekumise aastaplaani kindlaksmääramisega seoses olevate arvutuste jaoks on vaja kindlaks teha majandite arv mitmesuguste ühiskondlike gruppide järgi (kolhoosnikud, töölised ja teenistujad, üksiktalunikud), ühele majandile langeva maksu keskmine summa ja soodustuste ulatus. Samuti nõuab aastaplaanide väljatöötamine ka teiste maksuliikide kohta teatavate näitude projekteerimist, mis seotud nende maksude määramise ja laekumisega.

Selleks, et projekteerida plaanitavaks aastaks üht või teist näitu, peab eeskätt välja selgitama, kui suureks kujunes see näit jooksva aastal. Kui näiteks on vaja projekteerida plaanitavaks aastaks maksnike arvu ja keskmist maksusummat ühe maksniku kohta, peab omama andmeid jooksva aastal arvelevõetud maksnike arvu ja neile määratud maksu suuruse kohta. Need andmed annavad vajaliku lähtekoha selleks, et määrata, millises suunas ja kui suurel määral muutub projekteeritav näit võrreldes jooksva aastaga.

Niisiis projekteeritakse aastaplaani arvutustes iga plaaniline näit kahes mõõtmes — absoluutsetes arvudes ja kõrvutuses (protsentides) jooksva aasta vastavate andmetega. Ütleme näiteks, et põllumajandusmaksu plaanisel on kindlaks tehtud, et käesoleval aastal on kolhoosnikute majandeid olnud 5 000 000. Kolhoosiküla majanduselu iseloomustavate materjalide uurimine annab aga põhjust oletada, et kolhoosnikute individuaalmajandite arv tõuseb kollektiviseerimise arenemise ja mitmeperekonna majandite jaotamise tagajärjel, võrreldes käesoleva aastaga, näiteks, 2% võrra. Siis võib kolhoosiperede arvu näitu projekteerida 102% ulatuses käesoleva aasta arvust ehk 5 100 000 suuruses.

Järelikult on kõigis aastaplaanide koostamise arvutustes plaaniliste näitude projekteerimise lähtebaasiks käesoleva aasta andmed ehk, väljakujunenud terminoloogia järgi, „käesoleva aasta täitmine”. Kuid seoses sellega, et aastaplaan koostatakse 3—4 kuud enne aasta lõppu, peab käesoleva aasta täitmise andmete kindlaksmääramiseks tegema täiendavaid arvutusi ehk, nagu öeldakse, „andma hinnangut” vastava maksu laekumise kohta käesoleval aastal.

Aastaplaani kindlaksmääramine iga maksuliigi kohta koosneb seega kahest teineteisele järgnevast arvutusest — jooksva aasta täitmise hinnangust ja projekteeringuist plaanitavaks aastaks. Nii ühe kui teise arvutuse juures nõutakse erisuguste maksunduslike maksete puhul ka erisuguste näitude määramist. Selles mõttes võib maksunduslikke makseid jaotada kolme gruppi: 1) riigi- ja kohalikud maksud, mille laekumine on seotud maksnike ja nende tulude eelkäiva arvestusega ja igale maksnikule aastamaksu summa (aastamäära) kindlaksmääramisega; 2) tööliste ja teenistujate palgalt võetavad maksud ja 3) muud (mittemääratavad ehk mittemääralsed) maksud.

Vastavalt sellele jaotusele võib esitada järgneva näitude loetelu, mis tuleb kindlaks teha plaanilistes arvutustes üksikute maksuliikide järgi:

Maksude nimetus	Plaaniliste näitude loend
<p>1. grupp — tulumaks kolhoosidelt; põllumajandusmaks; tulumaks kodanikelt, keda maksustatakse tulude järgi, mis pole saadud palgalisest tööst; maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt (peale maksu, mis võetakse palgalt); hoonetemaks; maarändis; endamak-sustamine.</p> <p>2. grupp — tööliste ja teenistujate palgast kinnipeetavad maksud.</p> <p>3. grupp — riigilõiv, ühekordne maks, muud kohalikud maksud.</p>	<p>Maksnike kontingent.</p> <p>Kolhooside tulud. Määratud maksu summa. Soodustuste (maksukustutuste) maht. Tasumiseks esitatud aastamaksu summa. Maksud, mis käesoleval aastal on jäänud sisse nõudmata. Plaanitavaks aastaks laekumiste arvel projekteeritav puudu-jääk (üleminev maksuvõlg). Aastalae-kumise summa.</p> <p>Palgafondid.</p> <p>Palgast kinnipeetava maksu prot-sent (eraldamise protsent). Maksu aastalae-kumise summa.</p> <p>Plaanitavate maksude aastalae-ku-mise summad.</p>

Järgnevalt vaatleme, kuidas määratakse eelrimetatud näidud jooksva aasta täitmise hinnangu arvutustes.

Kolhooside-maksnike kontingent ja nende tulude maht määratakse rahandusorganite vastavate aruannete alusel. Niisiis on selle näidu määramiseks vaja ainult hoolitseda rahandusorganitelt täielikkude ja õigesti koostatud aruannete saamise eest.

Maksmiseks esitatud aastasummad (aastamaksu määr + eelmise aasta maksuvõlg) määratakse samuti rahandusorganite aruannete alusel; peale selle hinnatakse nende muudatuste ulatus, mis võivad aset leida väljaarvutatud aastamäärades ja maksuvõlgades täiendavate maksumääramiste ja maksukustutuste tagajärjel pärast aruannete koostamist. Selline hindamine peab rajanema eelmise aasta aruandluskokkuvõtetele, arvesse võttes erinevusi antud maksu laekumisel käesoleval aastal. Näiteks ¹:

Tabel nr. 1.

Põllumajandusmaksu aastase summa hinnang 1945. a. eest.

	1. oktoobri andmete järgi esitatud maksmiseks (aastamaksu määr + maksuvõlg) tuhandetes rublades	Täiendavalt kustutatud kuni aasta lõpuni		Maksmisele kuuluv aastasumma (lahter 1 miinus lahter 2)
		tuhandetes rublades	% %-des lahteris nr. 1 näidatud summadest	
	1	2	3	4
1943. a.	350 000	10 500	3,0	339 500
1944. a.	370 000	11 500	3,1	358 500
1945. a.	380 000	11 400	3,0	368 600

Aastamaksu määra kindlakstegemine annab võimaluse määrata maksu üldise laekumise summa käesoleva aasta eest. Sealjuures peab aga silmas pidama, et teatavat osa arvutatud maksust ei saada käesoleval aastal sisse nõuda ja see osa läheb maksuvõlana üle järgmisesse aastasse. Üleminevad maksuvõlad ei teki mitte üksnes rahandusorganite ebarahuldava töö tõttu, vaid ka muudel põhjustel, näiteks:

¹ Käesolevas brošüüris esinevates tabelites ja näidetes on arvud võetud huupi.

1) selle tõttu, et maksnikud on muutnud oma elukohta ja nendelt saadaolevate maksete sissenõudmine on seoses sellega üle antud teisele rahandusorganile, mis paratamatult toob kaasa viivituse määratud maksusummade laekumisel;

2) sundkorras sissenõudmise abinõude tarvituselevõtmise tagajärjel, mis samuti seotud viivitusega maksete määratud tähtpäevadeks laekumisel;

3) täiendavaite soodustuste tõttu, mille andmine polnud vormistatud käesoleval aastal;

4) looduslike õnnetuste tagajärjel, mis põhjustasid maksuvõla tekkimise, jne.

Näite sellest, kuidas koostatakse maksu laekumise aastasumma hinnanguline arvutus, annab järgnev tabel:

Tabel nr. 2.

	Maksmisele kuuluv aastasumma	Laekunud 9 kuu jooksul	IV kvartali laekumise hinnang	Laekumine aasta kestel kokku	Kandub üle järgmisesse aastasse	
					tuhandetes rub. lades	%-des lahtris 1 toodud arvudest
	1	2	3	4	5	6
1944. a.	358 500	200 000	148 000	348 000	10 500	2,9
1945. a.	368 600	220 000	140 000	360 000	8 600	2,3

Antud näites nähakse ette, et 1945. aastal paraneb maksete sissenõudmise töö, mistõttu ülemineva maksuvõla suurus on 1945. aasta jaoks võetud vähem, kui see oli 1944. aastal.

Pälgalt võetavate maksude ja teiste mittemääratavate maksude aastalaekumise hindamine ei ole seotud maksude aastamääradega ja seepärast toimub see teisel meetodil, mis rajaneb summade laekumise seaduspärasusele üksikute aastaperioodide järgi. Nii peegeldub töölistelt ja teenistujailt võetavate maksete eelarvesse laekumises rahvamajandusliku plaani täitmise käik. Näiteks annab neljas kvartal, millega lõpeb aastaplaani täitmine, reeglipäraselt kõige suuremaid näituseid palgafondi ärakasutamise alal (eriti rahvamajanduse harudes, mis seotud põllumajandussaaduste ümbertöötamisega), ja seetõttu ka kõige suuremaid laekumisi töölistelt ja teenistujailt võetavate maksude alal.

Ühekordse maksu (turumaksu) laekumiste jagunemine kvartalite vahel on otseses seoses kolhoositurgude läbikäikude hooajaliste kõikumistega. Mittemääratavate maksude aastalaekumise arvutamine toimub järgmise vormi kohaselt:

Tabel nr. 3.

	Laekunud 9 kuu kestel			IV kvartal			Aastalaekumine kokku (tuhandetes rublades)
	Kokku (tuhandetes rublades)	% %-des aasta-laekumistest	sealhulgas III kvartalis	tuhandetes rublades	% %-des		
					aastalaekumistest	III kvartali laekumisest	
1943. a.	372 000	62,0	197 260	228 000	38,0	115,0	600 000
1944. a.	418 000	61,5	225 000	262 000	38,5	116,4	680 000
1945. a.	475 000	62,5	250 000	285 000	37,5	114,0	760 000

Antud näites oleneb 1945. a. aastalaekumise hinnanguline arvutus IV kvartali oodatava laekumise summa kindlaksmääramisest. Seejuures lähtutakse järgmistest näitudest: 1) 9 kuu laekumiste ja IV kvartali laekumiste tõenäoline osatähtsus aastasummas ($285\ 000 = \frac{37,5 \cdot 475\ 000}{62,5}$) ja 2) III kvartali ja IV kvartali laekumiste vaheline suhe ($285\ 000 = \frac{114 \cdot 250\ 000}{100}$).

Sellise arvutuse juures on vaja ära kasutada vastavad andmed eelmiste aastate eest ja arvesse võtta jooksva aasta need iseärasused, mis võivad muuta eelmiste aastate jooksul väljakujunenud kvartalilaekumiste suhet ühes või teises suunas. Nii näiteks pidi saamatajäänud puhkuste eest väljamakstavate kompensatsioonide tühistamine 1945. a. mõjutama tööliste ja teenistujate tulumaksu laekumist IV kvartalis, alandades selle osatähtsust aastasummas ja muutes vastavalt III ja IV kvartali laekumiste vahelist suhet.

Samal meetodil toimub jooksva aasta täitmise hinnanguline arvutus palgafondide alal, kuid selle vahega, et siin pole arvutuse aluseks mitte maksundusaruandluse andmed, vaid plaani- ja statistikaorganite kui ka Riigipanga asutiste materjalid (vt. lk. 21, 22). Aastalaekumise summa ja palga aastafondi summa vahelise suhte alusel määratakse palgast kinnipeetava maksu keskmine aastaprotsent, nii nagu see on kujunenud jooksva aastal.

Selles seisnevad jooksva aasta täitmise hinnanguga seotud arvutuse peamised alused, mis kujundavad lähtebaasi maksunduslike maksete laekumiste projekteeringuile plaanitavaks aastaks. Nagu juba öeldud eespool, kujunevad plaanilised projekteeringud samade näitude kindlaksmääramiseks, mis esinevad täitmise hinnangute juures, kuid nende näitude kindlakstegemise meetodeil on iga maksuliigi juures omad erinevused.

Kolhoosidelt võetava tulumaksu plaanimine.

Tulumaks kolhoosidelt arvutatakse kolhooside eelmise aasta tulude alusel. Sellepärast peab selle maksu laekumise plaanimisel eeskätt kindlaks määrama kolhoosi tulude summa aastal, mis eelneb plaanitavale aastale.

Sellise määramise lähtebaasiks on rahandusorganite aruanded, mis sisaldavad andmeid jooksvaks aastaks määratud maksusummade ja kolhooside eelmise aasta tulude kohta. Nende andmete alusel tuleb teha rida üksteisele järgnevaid arvutusi, et kindlaks teha, missuguses suunas ja missuguses ulatuses muutuvad aruannetes näidatud tulud jooksva aastal. Nendeks arvutusteks vajalikud andmed saadakse statistika-, varumis- ja maaorganite vastavatest materjalidest. Arvutused tehakse kolhooside naturaaltulude ja rahaliste tulude alal eraldi.

Vaatleme, millise meetodi abil ja millises järjekorras määratakse plaanilised näidud naturaaltulude alal.

Eeskätt koostatakse arvutustabel (vt. tab. 4, lk. 13), mis määrab põllumajanduslike kultuuride üldsmaakide muutumise kahe teineteisele järgneva (möödunud ja jooksva) aasta kestel. Tabelis leiduvad andmed koristamispiindade ja saagirikkuse kohta põllumajanduslike kultuuride põhiliste liikide alal; nende andmete alusel arvutatakse välja üldised saagid ja nende muutumine.

Selle tabeli koostamiseks vajalikud andmed saadakse statistikaorganitelt, kusjuures andmed saagirikkuse kohta (väljavaated saagile; viljakoristustööde algul saadud proovipeksu andmed; lõplikud, pärast saagi koristamist kogutud andmed) tuleb võtta mõlema aasta eest, et nad oleksid võrreldavad, üheks ja samaks tähtpäevaks, mis langeks võimalikult hilisemale perioodile.

Tabel nr. 4.

Põllumajanduslike kultuuride nimetus	Külvi- (koristamis-) pind (tuhandis hektaar.)			Viljakus 1 ha kohta (tsentnerit.)		Üldine saak (tuh. tsentnerit.)		
	1945. a.	1946. a.	muutumine % %-des	1945. a.	1946. a.	1945. a.	1946. a.	muutumine % %-des
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tera- ja kaunvilja kultuurid	80 000	84 000	+ 5,0	12,0	13,0	960 000	1 092 000	+ 13,8
Päevalill	2 000	2 080	+ 4,0	6,0	7,0	12 000	14 560	+ 21,3
Kartul jne.	5 000	5 300	+ 6,0	90,0	95,0	450 000	503 500	+ 11,9

Tera- ja kaunvilja kultuuride alal leitakse tavaliselt üks ühine keskmine viljakuse näit, mida kohaldatakse nende kultuuride üldise saagi väljaarvutamiseks.

Kui arvutuse tegemise momendil puuduvad saagirikkuse andmed üksikute kultuuride (näiteks aedvilja, puuvilja jt.) alal, võib määrata nende kultuuride üldiste saakide muutumist erandina ka välja minnes külvi- või istutamispindade muutumisest ja arvesse võttes meteoroloogilisi ja muid tingimusi, mis mõjutavad saagi suurust.

Järgnevalt koostatakse arvutustabel, mille abil selgitatakse välja, missugusel määral on käesoleval aastal, võrreldes möödunud aastaga, muutunud varumise ja masina-traktorijaamade töö naturaaltasu maht teraviljakultuuride, päevalille, kartuli, aedvilja, melonikultuuride ja heina alal.

Tabelil on järgmine kuju:

Tabel nr. 5.

Varumise liigid	Teraviljakultuurid			Kartul jne.		
	1945. a.	1946. a.	muutumine % %-des	1945. a.	1946. a.	muutumine % %-des
1. Kohustuslikud müügid	200 000	210 000	+ 5,0	50 000	55 000	+ 10,0
2. Naturaaltasu masina-traktorijaamade töö eest	50 000	55 000	+ 10,0	10 000	10 800	+ 8,0
3. Kontraktatsioon	—	—	—	—	—	—
4. Riiklik kokkuost	30 000	36 000	+ 20,0	15 000	17 250	+ 15,0

Tabeli koostamiseks kasutatakse ära varumisala organite andmed möödunud aasta varumisülesannete tegeliku täitmise kohta kui ka käesoleva aasta plaaniandmed (või andmed selle plaani arvatava täitmise kohta).

Järgmine arvutus käsitleb kolhoosikaubanduse käibe näituseid ja selgitab, millises suunas on käesoleval aastal, võrreldes möödunud aastaga, muutunud kaubanduse maht kolhoositurgudel.

Selle arvutuse andmeid kasutatakse ühtlasi ära kolhooside rahaliste tulude kindlakstegemisel, millest üksikasjalisemalt kõneleme allpool.

Arvutustabel koostatakse statistikaorganite materjalide alusel järgmise vormi kohaselt:

Tabel nr. 6.

Produkti- de liigid	Turul realiseeritud produktide hulk (tsent- nerites)			1 tsentneri keskmise hind (rbl.)		Turul realiseeritud põllumajandussaaduste väärtus		
	1945. a.	1946. a.	muutu- mine %-%-des	1945. a.	1946. a.	1945. a.	1946. a.	muutu- mine %-%-des
Teravilja- kultuurid	10 000	12 500	+ 25,0	1 000	800	10 000	10 000	—

Iga plaanitava territooriumi kohta tuleb arvutuseks välja valida ainult need põllumajandussaaduste liigid, millel on kõige suurem osatähtsus selle territooriumi kolhoosikaubanduse üldises mahus.

Peab silmas pidama, et statistikaorganite materjalid kolhoosikaubanduse käibe kohta haaravad vaid piiratud osa turgudest ja seepärast ei saa alati täiel määral anda pilti selle käibe muutumise tõelisest ulatusest. Selle näidu õige plaanimine on tagatud ainult sel korral, kui täielikult arvesse võetakse ja uuritakse jooksva aasta majanduslikke iseärasusi (viljarikkust, kogu saagi suurust, varumise mahtu jne.), mis otseselt mõjutavad kolhooside turukaubandusest saadavaid tuluseid.

Viimane abistav arvutustabel, mida kasutatakse kolhooside naturaaltulude muutumise määramisel, sisaldab näituseid kolhooside kaubafarmide loomade arvu ja produktiivsuse alal.

Selles statistikaorganite materjalide alusel koostatavas tabelis tuuakse vastavad näidud loomakasvatuse alal möödunud aasta ja jooksva aasta üheks ja samaks kuupäevaks. Alljärgnevalt toome sellise tabeli näite:

Tabel nr. 7.

N ä i d u d	1. VII 1945. a.	1. VII 1946. a.	Muutumine %-%des
Loomade arv.			
1. Veised igas vanuses	10 000	11 000	+ 10,0
2. Sealbulgas lehmad	5 000	5 300	+ 6,0
3. Lambad igas vanuses	20 000	24 000	+ 20,0
4. Sead igas vanuses	6 000	8 400	+ 40,0
Karja produktiivsus.			
5. Keskmine aastalüps 1 lehma kohta (liitrites)	2 000	2 300	+ 15,0
6. Alla 1 a. vanuste veiste keskmine eluskaal (tsentnerites)	0,50	0,60	+ 20,0
7. Üle 1 a. vanuste veiste keskmine eluskaal (tsentnerites)	3,00	3,30	+ 10,0
8. Üle 1 a. vanuste lammaste keskmine eluskaal (tsentnerites)	0,25	0,30	+ 20,0
9. Üle 9 k. vanuste sigade keskmine eluskaal (tsentnerites)	1,20	1,50	+ 25,0

Vaadeldud abitabelite koostamine annab võimaluse määrata muudatuste ulatust kolhooside naturaaltulude selles osas, mida maksustatakse tulumaksuga. Nagu teada, kuuluvad kolhooside maksustatava tulu hulka: 1) majandi enese seesmisteks vajadusteks (oma tarbeks) kasutatava naturaaltoodangu väärtus (seemned, seemnelaenu tagasimaksud, eraldamised puutumatusse seemne kindlustusfondi ja toitlustamise kindlustusfondi, invaliidide abistamisfondi, lastesõimede ja orbude ülalpidamiseks jt.); 2) kolhoosnikute vahel normpäevade alusel ärajaotatava naturaaltoodangu väärtus. Esimene osa naturaaltoodangust (mida kasutatakse majandi enese seesmisteks vajadusteks) maksustatakse 4%-se määraga, teine osa aga (mis ära jaotatakse normpäevade alusel) — 8%-se määraga. Et määrata taimekasvatusest saadavate ja maksustamisele kuuluvate naturaaltulude

muutumise ulatust (protsentides eelmise aasta arvudest), peab iga kultuuri liigi kohta koostatama järgmine arvutus:

Tabel nr. 8.

	Tuhandetes tsentnerites		1946. a. %-%-des võrreldes 1945. a.
	1945. a.	1946. a.	
	1	2	3
Kogusaak	850 000	967 300	113,8
Kogusaagi jaotus.			
1. Kohustuslikud müügid	200 000	210 000	105,0
2. Masina-traktorijaamade naturaaltasu	50 000	55 000	110,0
3. Söödafond	10 000	12 000	120,0
4. Riiklikud kokkuostud	30 000	36 000	120,0
5. Müügid turul	8 000	10 000	125,0
6. Ära tarvitatud majandi enese sees- misteks vajadusteks	120 000	126 000	105,0
7. Ära jaotatud normpäevade alusel . .	432 000	518 300	120,0

Kõik andmed eelmise aasta toodangu kohta võetakse tabelisse rahandusorganite aruandluskokkuvõtetest kolhoosidele käesoleval aastal arvutatud tulumaksu alal. Peab tähendama, et selle aruandluse andmed kogusaagi, kohustuslikkude müükide jne. osas võivad ka lahku minna statistika- ja varumisorganite vastavaist andmeist. See on tingitud üht või teist liiki andmete saamise allikate erinevusest, toodangu arvestusmeetodite lahkuminekust. Nii näiteks rajanevad statistikaorganite kogusaagi andmed saagi väljavaadetele nende toodanguliste kadude arvessevõtmisega, mis mõningatel juhtudel esinevad viljakoristuse juures. Kolhooside aastaaruandlusel põhinevates rahandusorganite aruannetes näidatakse aga nn. „aidasaak”, s. o. saak, mis on kaalu järgi arvele võetud terade (või teiste produktide) aita paigutamisel. Eelmise aasta toodangu andmete alusel määratakse jooksva aasta vastavad näidud (tabeli nr. 8 lahter 2) järgmiselt:

1) kogusaak — kasvu koefitsiendi järgi, mis kindlaks määratud tabelis nr. 4 (lahter 8);

2) kohustuslikkude müükide, masina-traktorijaamade naturaals-

tasu ja riiklike kokkuostude maht — koefitsiendi järgi, mis kindlaks tehtud tabelis nr. 5;

3) kolhoositurgudel realiseeritud toodangu maht — koefitsiendi järgi, mis kindlaks määratud tabelis nr. 6;

4) söödafond — loomade arvu muutumise koefitsiendi järgi, mis kindlaks määratud tabelis nr. 7;

5) toodangu selle osa ulatus, mis ära kasutatud majandi enese seesmisteks vajadusteks (põhimiselt seemneteks), — külvipindade muutumise koefitsiendi järgi, mis kindlaks määratud tabelis nr. 4 (lahter 3);

6) normpäevade alusel ära jaotatud toodangu maht — kui vahe kogusaagi ja kõigi eespool loendatud kulupeatükkide vahel.

Tähendatud korras kindlaksmääratud näidud, mis iseloomustavad muudatusi kolhooside naturaaltoodangu mahus ja jaotuses, annavad võimaluse määrata kolhooside käesoleva aasta tulude suurust, mis kuuluvad maksustamisele plaanitaval aastal.

Maksustatavate naturaaltulude suurus määratakse tabeli nr. 9 (vt. lk. 18) abil.

Andmed kolhooside eelmise aasta maksustatavate tulusummade kohta võetakse selle tabeli jaoks aruandluskokkuvõtetest kolhooside maksustamise alal käesoleval aastal.

Plaanilised näidud määratakse nende arvutuste alusel, millest oli juttu eespool.

Kui näiteks teraviljakultuuride naturaaltoodangu selle osa väärtus, mis määratud majandi enese seesmisteks tarvidusteks, oli eelmisel aastal aruande järgi 100 000 000 rubla, suurenes aga käesoleval aastal vastavalt tabeli nr. 8 andmetele 5% võrra, siis võib ka (4%-lise määraga) maksustatavat tulusummat vastavalt suurendada, s. o. kindlaks määrata see 105 000 000 rublale.

Edasi, — kui kolhoosnikute vahel normpäevade alusel ärajaotatava teraviljakultuuride naturaaltoodangu väärtus oli aruande järgi 500 000 000 rubla, siis sama tabeli nr. 8 alusel kasvab selle toodangu väärtus käesoleval aastal 20,0% võrra ja väljendub 600 000 000 rubla suuruses summas. Samas korras plaanitakse ka teised taimekasvatuse (kartul, keeduviljad jm.) tulud.

Loomakasvatuse maksustatavate naturaaltulude plaanisel kasutatakse ära arvutustabeli nr. 7 andmed. Oletame, näiteks, et loomade

N ä i d u d	Tulud, mis maksustatakse 4 % määraga tulusummast			Tulud, mis maksustatakse 8 % määraga tulusummast		
	1945. a. (tuhand. rbl.)	plaan 1946. aastaks		1945. a. (tuhand. rbl.)	plaan 1946. aastaks	
		tuhand. rbl.	% -des 1945. a. tulust		tuhand. rbl.	% -des 1945. a. tulust
1. Põllundus, keeduviljakasvatamine, melonikultuuride viljelemine, heinakasvatus:						
a) tera- ja kaunviljade kultuurid	100 000	105 000	105,0	500 000	600 000	120,0
b) tehnilised kultuurid	30 000	39 000	130,0	3 000	3 300	110,0
c) kartul jne.	25 000	26 500	106,0	300 000	390 000	130,0
Kokku	155 000	170 000	109,6	803 000	993 300	123,7
2. Aiad, marjaaiad, viinamarja- ja muud istandused	1 000	1 100	110,0	1 500	1 725	115,0
3. Loomakasvatus, linnukasvatus ja mesindus	40 000	44 000	110,0	50 000	63 250	126,5
Kokku naturaaltulusid	196 000	215 100	109,7	854 500	1058 275	124,8

arv on tõusnud 10% võrra, nende produktiivsus aga 15% võrra; sel juhul võib 4%-lise määraga maksustatavate naturaaltulude mahu projekterida 110% ulatuses, 8%-lise määraga maksustatavate tulude summa aga 126,5% $\left(\frac{110 \cdot 115}{100}\right)$ suuruses eelmise aasta eest arvestatud tuludest.

Samal meetodil, s. o. kohaldades eelmise aasta aruandluse näituledele muutumise koefitsiente, määratakse ka kolhooside rahalised tulud jooksva aasta eest. Toome rahaliste tulude arvestuse näitliku skeemi tabelis nr. 10 (vt. lk. 19).

Toodangu ja loomade müügist kolhoositurgudel saadavate rahaliste tulude plaanimisel on vaja, nagu märgitud juba eespool, ära kasutada mitte üksnes tabeli nr. 6 andmeid, vaid ka teisi täiendavaid materjale. Selles mõttes pakuvad erilist huvi Riigipanga kon-

torite andmed sularaha laekumise kohta kolhooside jooksvaile arveile. Nagu praktika näitab, peegeldavad need andmed küllaltki õieti kolhooside turukaubanduse suunda ja arengut.

Tabel nr. 10.

N ä i d u d	1945. a. maksustatav tulu tuhandetes rbl. (täitmine)	Plaan 1946. aastaks	
		tuhandetes rbl.	%-des 1945. a. tulust
4 % määral tulusummast maksustatavad tulud.			
1. Tulud loomade müügist riiklike kokkuostude korras	50 000	57 500	115,0
2. Tulud taimekasvatuse ja loomakasvatuse saaduste müügist kontrakteerimise ja riiklike kokkuostude korras (kaasa arvatud tulud müügiks eraldatud, kuid käesoleval aastal veel mitte realiseeritud toodangust)	200 000	216 000	108,0
3. Kokku rahalisi tulusid, mis kuuluvad maksustamisele 4 % määral tulusummast	250 000	273 500	109,4
4. Kokku rahalisi tulusid, välja arvatud summad, mis arvele võetud masina-traktorijaamade töö tasuks	230 000	251 620	109,4
5. %-des p. 3. toodud arvudest	92,0	92,0	—
8 % määral tulusummast maksustatavad tulud.			
6. Tulud loomade ja taime- ning loomakasvatuse saaduste müügist kolhoositurul ja kolhoosnikuile (kaasa arvatud tulud müügiks eraldatud, kuid käesoleval aastal veel mitte realiseeritud toodangust)	4 000 000	4 120 000	103,0
7. Tulud abikäitiste toodete müügist	80 000	88 000	110,0
8. Teenuste tasuna saadud tulud abikäitistest	250 000	262 500	105,0
9. Kõrvalteenistus	180 000	180 000	100,0
10. Muud rahalised tulud	90 000	90 000	100,0
Kokku rahalisi tulusid, mida maksustatakse 8 %-sel määral tulusummast	4 600 000	4 740 500	103,1

Kolhooside tulud abikäitistest ja kõrvalteenistusest määratakse väljudes nende tulude dünaamikast eelmiste aastate kestel, arvesse võttes käesoleva aasta majanduslikke iseärasusi (näiteks käitiste toodete hindade ja sortimendi muutumine jne.).

Sel teel saadud maksustatavate tulude kokkuvõtete alusel koostatakse kolhooside tulumaksu koondarvutus (tuhandetes rublades):

Tabel nr. 11.

	1945. a. (täitmine)	1946. a. plaan
1. Arvutatud maksu	453 400	482 571
2. Eelmisest aastast ületunud summad . .	23 000	15 400
3. Aastamaksu üldsumma (1 + 2)	476 400	497 971
4. Maksu vähendamine soodustuste tõttu .	4 000	4 000
5. Tasumisele kuuluv maksusumma . . .	472 400	493 971
6. Järgmisesse aastasse ülekanduv summa	15 400	15 971
7. Laekuv summa	457 000	478 000

Maksusumma arvutamisel plaanitavaks aastaks tuleb lähtuda mitmesuguste määrade järgi maksustatavatest tulusummadest, vastavalt projekteeringuile. Järgmisesse aastasse ülekanduvad maksusummad, samuti maksu vähendamine soodustuste tõttu määratakse andmete alusel nende näitude dünaamika kohta eelmiste aastate eest, võttes arvesse plaanitava perioodi iseärasusi.

Töölise ja teenistujate maksunduslike maksete laekumise plaanimine

(tulumaks ja maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt kodanikelt).

Vastavalt kehtivale seadusandlusele maksavad töölised ja teenistujad nende poolt saadavalt palgalt tulumaksu ja samuti maksu vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt. Nende maksude summad arvutatakse iga maksniku poolt tegelikult saadud palgalt ja muult töötasult töökoha järgi ettevõtetes, asutistes ja organisatsioonides.

Selle tõttu on tööliste ja teenistujate maksete summad otseses sõltuvuses tegelikult ärakasutatud palgafondide suurusest.

Kooskõlas sellega tuleb tööliste ja teenistujate maksete plaanimise aluseks võtta palgafondi summa, mis ette nähtud järgmiseks aastaks rahvamajanduse plaanis.

Peab aga arvestama seda, et kohalikel organeil sageli ei ole veel maksude projekteeringute koostamise ajaks rahvamajandusliku plaani näituseid. Neil juhtudel tuleb palgafondi summa määramisel väljuda statistikaorganite käesoleva aasta aruandluse andmeist, arvesse võttes põhimisi majanduslikke tegureid, mis võivad muuta palgafondi suurust plaanitaval aastal.

Palgafondi muutmine toimub rea majanduslike tegurite mõjutusel, mille hulka tuleb eeskätt arvata:

a) tööstuslike ja muude töötavate ettevõtete tootmistegevuse mahu muutumist, samuti ka uute ettevõtete käikulaskmist;

b) ehitus- ja remonttööde mahu muutumist;

c) palgasüsteemi muutumist rahvamajanduse üksikuis harudes või töötajate üksikute gruppide jaoks.

Nende tegurite mõju võib kindlaks määrata kohalike plaani- ja statistikaorganite, Riigipanga kontorite ja teiste organisatsioonide materjalide alusel.

Rahandusorganid peavad üles näitama painduvust ja operatiivsust, ära kasutades tööliste ja teenistujate maksete plaanimiseks vajalike andmete hankimisel kõiki võimalusi ja juhindudes vastavil juhtudel üksikute majandusharude ja isegi üksikute suurte ettevõtete andmeist.

Kui statistikaorganite käsutuses ei ole vajalikke aruandlusandmeid käesoleva aasta palgafondi kohta, peavad rahandusorganid iseseisvalt määrama selle fondi suuruse, ära kasutades Riigipanga andmeid väljamakstud palgasummade kohta ja samuti ka teateid palgast kinnipidamise kohta, mis tehtud aruandlusperioodi kestel (maksud, riigilaen jm.).

Näide: Riigipanga andmeist nähtub, et palga arvel on aruandlusperioodil sularahas välja makstud 50 000 000 rubla. Samal perioodil on maksudena töölistelt ja teenistujailt üle kantud 6 000 000 rubla ja riigilaenu tellimiste arvel kinni peetud 5 000 000 rubla. Muud kinnipidamised teevad välja 1 000 000 rubla.

Peale loendatud elementide peab palgafondi arvama need palgasummad, mis välja makstud kehtiva korra kohaselt kaubandusvõrgu sissetulekust, samuti aga ka võlgnevuse palga alal, mis aruandekvartali lõpuks on jäänud tasumata.

Antud näites annab palgafondi hinnang järgmise tulemuse:

$$\begin{aligned} \text{rbl. } 50\,000\,000 + 6\,000\,000 + 5\,000\,000 + 1\,000\,000 &= \\ &= \text{rbl. } 62\,000\,000. \end{aligned}$$

Selleks, et kindlaks määrata maksude laekumist töölistelt ja teenistujailt, kohaldatakse eelkirjeldatud korras väljaarvutatud palgafondile varem kindlaksmääratud eraldamisprotsendid, mis iseloomustavad nende maksuliikide maksustamismäära.

Eraldamisprotsendi suurus, mis on üheks põhiliseks elemendiks tööliste ja teenistujate maksete plaanimisel, võib kindlaks määrata kahel viisil.

Ühe meetodi kohaselt määratakse eraldamisprotsent lähtudes töölistelt ja teenistujailt mõnesuguse perioodi eest kinni peetud maksude üldsummast ja neile sama aja eest tegelikult väljamakstud palga summast.

Kui näiteks käesoleval aastal on tulumaksu laekunud 25 000 000 rubla 420 000 000 rubla suuruse palgafondi juures, fikseerub eraldamisprotsent järgmise vormeli kohaselt:

$$\frac{25\,000\,000 \cdot 100}{420\,000\,000} = 5,95\%.$$

Tähendatud viisil väljaarvutatud eraldamisprotsent on antud perioodil tegelikult välja kujunenud.

Teise meetodi kohaselt määratakse eraldamisprotsent lähtudes palga keskmisest tasemest aruandlusperioodil ja maksusummast, mis arvutatud sellelt keskmiselt palgamääralt maksustamiskaala järgi.

Kui näiteks keskmise kuupalga määr on 450 rbl. ja tulumaksu summa maksumäärade skaala järgi on 22 rbl., võrdub eraldamisprotsent:

$$\frac{22 \cdot 100}{450} = 4,89\%.$$

Sel viisil väljaarvutatud maksu eraldamisprotsent erineb mõnevõrra oma suuruselt tegelikust eraldamisprotsendist (mis võrdus 5,95%), mis arvutatud maksu laekumiste summa ja palgafondi järgi.

See vahe on seletatav maksumäärade progressiivsusega, kuna maksustamise skaala on rajatud põhimõttele: palga suurenemisel suureneb maksu eraldamise määr.

Tegeliku eraldamisprotsendi suhet maksustamismäärade skaala järgi arvutatud eraldamisprotsendiga nimetatakse progressiooni toime koefitsiendiks.

Meie näites on progressiooni toime koefitsiendiks:

$$\frac{5,95}{4,89} = 1,22.$$

Tööliste ja teenistujate maksete plaanimise praktikas kasutatakse nii ühte kui teist meetodit, kohaldades neid sõltuvalt vajalike arvutusandmete olemasolust, samuti ka vastastikuseks kontrolliks.

Eraldamisprotsendi muutumisel üksikute maksude juures on mõned iseärasused, mis seoses erisuguste maksete määrade süsteemi erinevusega.

Tulumaksu juures, ühenduses maksumäärade tabeli progressiivse iseloomuga, avaldab otsustavat mõju eraldamisprotsendi tasemele töölistele ja teenistujaile väljamakstava palga suuruse muutumine. Seepärast peab tulumaksu eraldamisprotsendi määramisel võimalikult täpselt kindlaks tegema, millised muudatused võivad järgneval aastal aset leida tööliste ja teenistujate palga suuruses üksikuis majandusharudes või üksikuis töötajate gruppides.

Maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt kodanikelt on erinevalt tulumaksust rajatud proportsionaalse maksustamise põhimõttele — erinevate maksumääradega üksikuile maksnike gruppidele. Selle maksuliigi juures muutub eraldamisprotsent vaid maksnike koosseisu muutumise arvel, näiteks kui kahte last omavate maksnike arv suureneb jõudsamalt kui teiste maksnike arv (nende arv, kel on üks laps või kel pole lapsi).

Eraldamisprotsendi suurust maksunduslike maksete iga liigi jaoks ja selle protsendi muutumist võrreldes möödunud aastaga võidakse konkreetselt kindlaks teha vaid hoolikalt uurides kõiki tingimusi, mis

mõjustavad üksikute maksude eraldamisprotsendi suurust, arvesse võttes selle näidu muutumise dünaamikat rea eelnenud aastate ja käesoleva aasta viimaste kvartalite kestel.

Vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt võetava maksu plaanimisel on otstarbekohane kontrollarvutusena rakendada meetodit, mis määrab plaaniliste laekumiste suuruse nimeetatud maksu ja tulumaksu laekumiste vastastikuse suhte abil.

Näide: tulumaksu arvel töolistelt ja teenistujailt on käesoleval aastal laekunud 350 miljonit rbl., maksu arvel vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt aga 112 miljonit rbl. ehk 32% tulumaksu summast. Kui on põhjust arvata, et plaanitaval aastal vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt kodanikelt võetava maksu maksjate kontingent väheneb või muutub lastetute kodanike osatähtsuse alanemise suunas, tuleb selle maksu laekumist projekteerida summas, mis teeb välja vähema protsendi tulumaksust, kui see käesoleval aastal välja kujunes.

Lõpuks toome tulumaksu laekumise plaani näitliku arvutuse.

Oletame, et käesoleval aastal laekus oblastis maksu 5,7 miljonit rbl., kusjuures palgafond oli 100 miljonit rbl. ja keskmine palk kuus 430 rbl. Tegelik eraldamisprotsent kujunes seega 5,7 suuruseks. Arvutades seda protsenti keskmise palga ja maksumäärade tabeli järgi, teeb see välja 4,74 — tähendab progressiooni toime koefitsient on 1,20.

Seoses tootmisplaani suurendamisega oblasti põhimistes ettevõtetes 4—5% võrra ja rea uute ettevõtete käikulaskmisega on palgafond plaanitavaks aastaks projekteeritud 106 milj. rublale ehk 6% võrra suuremana kui käesoleval aastal. Haridusasutiste, tervishoiuasutiste ja muude organisatsioonide töötajate palgafond suureneb samuti nende organisatsioonide võrgu laiendamise arvel 3—5% võrra. Keskmine palk kujuneb järgmisel aastal 450 rbl. suuruseks.

Keskmise palga ja maksumäärade tabeli järgi väljaarvutatud eraldamisprotsent on 4,89, arvesse võttes aga progressiooni toime koefitsienti — 5,87. Neil tingimustel võib tulumaksu laekumist projekteerida 5,87 protsendi ulatuses 106 miljonist rublast ehk 6,2 miljoni rubla suuruses summas.

Rahandusorganite poolt maksustatavalt maksnikelt laekuva tulumaksu plaanimine.

Rahandusorganid maksustavad tulumaksuga koopereerumata kodutöondajaid ja käsitöölisi, kodanikke, kel on tulusid põllumajandusest või ruumide väljaüürimisest linnades, samuti isikuid, kes tegelevad erapraktikaga või omavad muid mittepalgalisest tööst saadavaid tulusid.

Neilt isikuilt laekuva tulumaksu kogusumma määravad maksnike arv, nende tulude suurus ja nende tulude järgi määratavate maksete summa. Vastavalt sellele kujuneb tulumaksu laekumiste aasta plaanimine maksnike kontingendi ja ühele maksnikule langeva keskmise maksusumma kindlaksmääramiseks.

Plaani kindlaksmääramiseks vajalikud arvutused tehakse eraldi kahe grupi kohta: 1) koopereerumata kodutöondajate, käsitööliste ja teiste maksnike kohta, välja arvatud isikud, keda maksustatakse tulude järgi põllumajandusest ja hoonetest, ja 2) isikute kohta, keda maksustatakse tulude järgi põllumajandusest ja hoonetest.

Sellise diferentseeritud arvutuse vajadus on tingitud nimetatud gruppide suurest majanduslikust erinevusest. Isikud, keda maksustatakse tulude järgi põllumajandusest ja hoonetest, on arvuliselt maksnike põhimiseks kontingendiks. Vastandina kodutöondajaile, käsitöölistele ja teistele tulumaksuga maksustatavaile kodanikele pole nende tulude tase kõrge, kuid on püsiv.

Tulumaksu laekumiste plaanisel on lähtebaasiks rahandusorganite jooksva aasta aruanded, mis sisaldavad andmeid maksnike arvu ja maksustamiskokkuvõtete kohta seisuga 1. maiks.

Nende aruannete andmeid tuleb täiendada (kvartaliaruandluse näitude järgi) teadetega muudatustest, mis toimunud põhimaksustamise (1. maiks) summades järgnenud täiendavate maksumääramiste ja maksukustutamiste tagajärjel.

Peale rahandusorganitelt kindlaksmääratud tähtpäeval saadavate aruandlusandmete võivad plaanisel suurt abi osutada ka muud materjalid, mis leiduvad nii rahandusorganites kui ka teistes organisatsioonides, nagu mitmesuguste uurimiste materjalid, revisjoni- ja kontrolliaktid jne.

Kodutöondajate ja käsitööliste grupilt laekuva tulumaksu plaani-

misel tuleb hoolikalt uurida üksikute tööndusalade levikut käesoleval ajal ja välja selgitada nende võimaliku suurenemise või vähenemise perspektiive tulevikus. Plaanides muudatusi kodutööstuse-käsitöö üksikute harude levikus peab silmas pidama mitte üksnes koopereerumata kodutööstajaid ja käsitöölisi, kes ei tööta palgalisel tööol, vaid ka töölisi, teenistujaid ja koopereerunud kodutööstajaid, kes tegelevad mitmesugustel tööndusaladel tööst vabal ajal.

Plaanides muudatusi maksnike kontingendis peab arvesse võtma mõnedel territooriumidel ajalooliselt kujunenud tööndusalade olemasolu (aamised, puidutöötledjad, potitegijad jm.), elanikkonna vajadust üksikute toodete järgi ning riiklike ja kooperatiivsete organisatsioonide võimalusi nende vajaduste rahuldamiseks, tooraine saamise tingimusi, kodutööstajate poolt valmistatud toodangu turustamise tingimusi jne.

Peale selle tuleb nimetatud isikute grupilt laekuva tulumaksu plaanisel silmas pidada seda, et maksnike kontingent ja määratud maksusumma võib suurene da rahandusorganite töö parandamise tõttu maksustamisele kuuluvate kodanike ja nende tuluallikate arvelevõtmise alal. Selles mõttes võib tõhusat abi anda tutvunemine rahandusorganite poolt tehtud revisjonide ja kontrolli andmetega, samuti ka andmete võrdlemine territooriumide järgi, kus tingimused on enam-vähem ühesugused (rahvaarvu, tööstuste leviku jm. poolest).

Plaanides keskmist maksusummat ühe maksniku kohta peab arvesse võtma maksnike koosseisu muutumise võimalust (näiteks suuremat tulu andvate tööstuste osatähtsuse suurenemise tõttu), kodutööstussaaduste hindade võimalikku muutumist ja kodutööstajate ning käsitööliste töötasu muutumise võimalust üksikute tööliikide alal.

Plaanides maksu laekumist teiselt, kõige arvukamalt maksnike grupilt, kel on tulused põllumajandusest, peab arvestama seda, et individuaalmajandite all olevat maad võidakse paremini ära kasutada, et üksikuid kodanikke võidakse varustada maaga muuks otstarbeks kasutatava maa arvel (mitte arvesse võttes kollektiivset ja individuaalset aiamaad, mis on maksuvaba), et loomade arv võib perspektiivis muutuda jne. Peale selle peab arvestama selle maksnike grupi muutumise võimalust seoses üksikute külaasulate muutmisega töölisasulaiks.

Selgitades küsimusi, mis seoses maksnike üksikute gruppide arvilise suuruse, määratavate maksusummade ja maksude laekumise muutmisega, peab tähelepanelikult uurima nende näitude muutmise dünaamikat 2—3 eelneval aastal, samuti aga ka jooksva aastal, arvesse võttes sealjuures iga analüüsitava perioodi iseärasusi.

Tulumaksu plaanamise arvutustabeli vorm on toodud lk. 28 (tab. nr. 12).

Põllumajandusmaksu laekumise plaanimine.

Põllumajandusmaksuga maksustatakse kolhoosnike isikliku majapidamise tulud ja teiste kodanike majapidamiste tulud, kui need kodanikud elavad maal ja omavad põllumajanduslikke tuluallikaid (töölised ja teenistujad, üksiktalunikud ja teised, kes pole kolhoosi liikmed).

Põllumajandusmaks arvutatakse igalt majandilt tulude järgi põllu- ja aiamaa külvistest, heinamaadest, aedadest, viinamarjaistandustest ja loomakasvatusest, samuti aga ka kooperaerumata kodutööndus-käsitööst ja muust mittepõllumajanduslikust tegevusest, kuivõrd neid tulusid ei maksustata tulumaksuga.

Nimetatud allikaist saadud tulude suurus määratakse vastavalt sätestatud tulukuse normidele, olenevalt igas majandis esinevate objektide arvust (külviste all olev maa-ala, heinamaad, istandused, loomad jne.).

Arvutused põllumajandusmaksu laekumise plaanamise alal seisnevad seega selles, et kindlaks määrata majandite arv ja keskmine maksusumma ühe majandi kohta, mis omakorda oleneb maksustamisobjektide arvust.

Peale selle võetakse selle maksu plaanisel arvesse arvutatavalt maksusummalt soodustuste aiusel tehtavad maksuandused.

Need kolm põhilist näitajat põllumajandusmaksu laekumise plaani alal tuleb kindlaks määrata diferentseeritult, maksnike gruppide viisi (kolhoosnikud, töölised ja teenistujad, kes ei kuulu kolhooside liikmeskonda, üksikmajandid), seoses mõningate iseärasustega nende majandite kategooriate maksustamise korras ja erinevusega nende tulude suuruses.

Tabel nr. 12.

	1945 a. täitmine			Plaan 1946. aastaks				
	maksnike arv	määratud		maksnike arv		keskmine määratav maksusumma 1 maksniku kohta		Kõigile maksnikule määratava maksu summa
		keskmiselt 1 maksniku kohta rbl.	kokku tuhandetes rbl.	absol. arvud	% 1945. aastast	rbl.	% 1945. aastast	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1. Koopereerumata kodutöõndajad, käsitöölised ja muud maksnikud, peale isikute, keda maksustatakse tulude järgi põllumajandusest ja hoonetest	450	6000	2700	495	110,0	7200	120,0	3564
2. Isikud, keda maksustatakse tulude järgi põllumajandusest ja hoonetest	1150	400	460	1161	101,0	440	110,0	511
3. Kokku maksnikke kõikide kategooriate järgi	1600	—	3160	1656	—	—	—	4075
4. Täiendavate maksu-määramiste summa (maha arvates maksukustutused)	—	—	640	—	—	—	—	800
5. Aastamaksumäär kokku	—	—	3800	—	—	—	—	4875
6. Eelmise aasta maksuvõlg	—	—	250	—	—	—	—	125
7. Kuulub tasumisele kokku	—	—	4050	—	—	—	—	5000
8. Kandub üle järgmisesse aastasse	—	—	150	—	—	—	—	100
9. Maksu laekumine	—	—	3900	—	—	—	—	4900

Põllumajandusmaksu laekumiste plaanimisel on lähtebaasiks aruandlusandmed jooksva aasta maksustamise kohta.

Nende andmete kasutamisel tuleb meeles pidada, et pärast aruannete koostamist võisid määratud maksusummad suuremal või vähemal määral muutuda, peamiselt täiendavalt antud soodustuste arvel.

Vajalikuks eelduseks põllumajandusmaksu plaaniliste näitude õieti määramisel on iga üksiku territooriumi põllumajanduse olukorra ja arenemise perspektiivide hoolikas uurimine; sealjuures võib osutada väga kasulikuks vastavate aruandlusandmete analüüs rea eelnevate aastate eest (majandite dünaamika, objektide dünaamika, määratud maksusummade ning antud soodustuste jne. uurimine).

Järgnevalt vaatleme nende põhiliste näitude plaanimise korda, mis määravad põllumajandusmaksu laekumise mahu.

Kolhoosnikute majandite arvu plaanimisel peab lähtuma sellest, et nende majandite hulk kasvab pidevalt uute liikmete kolhoosi astumise arvel (üksiktalunikud, väljaspool kolhoosi olnud töölised ja teenistujad) kui ka loomuliku juurdekasvu tõttu, mis seotud mitmeperekonna majandite jaotamisega.

Majandite arvu suurenemise ulatus, mis tingitud nimetatud põhjustest, ei ole erinevatel territooriumidel mitte ühesugune, vaid sõltub iga maakoha konkreetsetest tingimustest ja plaanitava aasta iseärasustest. Nii näiteks tõusis uute majandite kolhoosidesse astumine eriti suurte mõõtmeteni kollektiviseerimisperioodil; praegusel ajal ei etenda see tegur enam kuigi märgatavat osa, kuna valdaval osal NSV Liidu territooriumist on hoopis tähtsusetu nende majandite arv, mis ei kuulu kolhooside liikmetele. Kuid üksikuis kohtades, kus talumajandite põhiline mass koosneb veel üksiktalundeist (näiteks Ukraina NSV ja Valge-Vene NSV üksikuis rajoonides, Baltimaade vabariikides), võib kollektiviseerimise protsessi mõju kolhoositalundite arvu suurenemisele olla ka antud etapil küllalt suur.

Ka mitmeperekonna majandite jagunemine ei toimu erinevais maa-kohtades ühesuguselt ja sõltub nii materiaalseist kui ka elukondlikest tingimustest.

Kolhoositalundite arvu muutumist võib tunduvalt mõjustada ka kolhoosnikute siirdumine linna tööle või nende ümberasumine ühest maakohast teise. Linna tööle minek (kas jäädavalt või ajutiselt) on seotud tööstus- ja muude ettevõtete tööjõu vajaduse rahuldami-

sega. Sageli toimub see organiseeritud värbamise korras, millega võib kaasneda tervete perekondade külast lahkumine, ja selle järeldu- sel väheneb vastavalt kolhoositalundite arv.

Meie rahvamajanduse arenemise ajaloost on teada juhud, kus üksikute rajoonide kolhoosnikud siirdusid suurematele ehitustöödele tervete külade kaupa, mis muidugi vähendas mõnevõrra talundite arvu antud maakohas.

Isamaasõjale järgnevate lähemate aastate jooksul on üksikuis rajoonides ette näha kolhoosnikute üleminekut tööstuslikule tööle, seoses vajadusega taastada sakslaste poolt purustatud majandust.

Ühest maakohast teise ümberasumise teguri mõju võidakse plaanida täpsemalt, sest selline ümberasustamine toimub reeglipäraselt valitsuse erimääruste alusel, konkreetsete plaanide kohaselt, kus on näidatud maakohad, kust ja kuhu kolhoosnikud ümber asustatakse. Järgnevalt ümberasustamise plaanid konkretiseeritakse üksikute rajoonide järgi.

Maksnike arvu plaanimiseks on vaja määrata peale kolhoositalundite üldise arvu veel kolhoosiperede (või üksikute) arvu, kel ei ole tulusid isiklikust abimajandist ja keda selle tõttu ei maksustata põllumajandusmaksuga. Selliste perede arv pole suhteliselt suur ja võib muutuda peamiselt uute isiklike õueaiamaade juurdeloomise kasvava vajaduse tõttu.

Talumajandite teise grupi — tööliste ja teenistujate mittekolhoosiliikmete majandite arvulisuse dünaamika erineb oluliselt kolhoositalundite arvulisest muutumisest ja oleneb suuremalt jaolt sellest osatähtsusest, mida omab tööliste ning teenistujate isiklik majapidamine elanikkonna selle osa toiduainetega varustamise üldises bilansis.

Nii näiteks kasvas sõjaajal (seoses eesmärgiga igakülgselt arendada kollektiivset ja individuaalset aiandust) tunduvalt nende tööliste ja teenistujate arv, kes tegelesid põllumajandusega nii linnas kui ka maal. Tööliste ning teenistujate majandite arvu plaanisel peab aga silmas pidama seda, et maatükke, mis eraldatud ettevõtetele ja organisatsioonidele kollektiivseks ja individuaalseks aiapidamiseks, reeglipäraselt ei maksustata põllumajandusmaksuga.

Üksiktalundite osatähtsus meie kolhoosikülas on tühine. Nende majandite arv kahaneb pidevalt aastast aastasse, kuna üksiktalunikud

astuvad kolhoosidesse, asuvad tööle linna, lõpetavad tegelemise põllumajandusega jne. Niisiis kujuneb üksikmajandite arvu plaanimine nende arvulise kahanemise määra kindlakstegemiseks plaanitavaks aastaks. Siinjuures tuleb ära kasutada andmeid üksiktalundite arvulisuse dünaamika kohta rea viimaste aastate eest.

Ühele majandile langeva keskmise maksusumma plaanimist toimetatakse samuti diferentseeritult maksnike üksikute gruppide järgi. Selle näitaja muutumine plaanitaval aastal, võrreldes jooksva aasta täitmisega, oleneb vahetult muudatustest maksustamisobjektide (külvised, loomad jm.) arvus ja koosseisus.

Määrates oodatavaid muutusi maksustamisobjektide arvus peab silmas pidama, et muudatusteks külvipindade suuruses on võimalusi väga piiratud ulatuses. See on seletatav sellega, et üksikuile majandele kasutamiseks antavate maatükkide pindala on piiratud põllumajandusliku artelli põhikirjas ettenähtud normidega, kusjuures enamikul territooriumel on jõutud juba nende normide ülemmäärani. Seepärast võib plaan ette näha ühele majandile langeva külvipinna üldsuuruse juurdekasvu vaid neil võrdlemisi haruldastel juhtudel, kus õueaiamaa pindala ei kasutata veel täielikult külviks või istandusteks või kus õueaiamaaks eraldatud maa-alad pole veel lõplikult ära kasutatud (näiteks loomakasvatusrajoonides, rajoonides, kus põlde kunstlikult niisutatakse).

Suuremad muudatused võivad toimuda õueaiamaadele külvatavate kultuuride koosseisus; need muudatused tekivad ühtede kultuuride külvipinna suurendamise tõttu teiste arvel. Näiteks võis sõjaajal paljudes kohtades tähele panna teravilja ja kartuli külvipinna suurenemist päevalille, melonite ja muude kultuuride külvi vähenemise arvel.

Muudatustel üksikute kultuuride koostises on tõsine tähtsus seoses sellega, et mitmesugustele kultuuridele kohaldatakse erinevaid tulukuse norme.

Kolhoosi- ja teiste majandite maksustatava tulu üldmahus on suur osatähtsus tuludel loomakasvatusest. Seepärast peab ühele majandile langeva keskmise maksusumma plaanimisel kindlaks tegema, mis suunas ja missuguses ulatuses võib plaanitaval aastal muutuda majandis maksustatavas vanuses olevate loomade arv. Selle küsimuse lahendamisel tuleb eeskätt lähtuda andmeist loomade arvu kohta

kolhoosnikute majandeis. Selle materjali analüüs annab võimaluse kindlaks teha, kas kolhoosnikuil on karja vastavalt põllumajandusliku artelli põhikirjas ettenähtud ülemmääradele ja kas on olemas väljavaateid kolhoosnikute ühistamata karja edasiseks suurenemiseks.

Projekteerides loomade arvu kasvu peab arvesse võtma söödabaasi seisundit ja võimalusi täiendada täiskasvanud karja noorkarja juurdekasvu arvel.

Ühele majandile langeva keskmise maksusumma projekteerimisel tuleb samuti arvestada seda, et muutuda võivad mittepõllumajanduslikud tulud (nende tulude kogusliku muutumise ja üksikute tööliikide tasunormide muutumise tõttu) kui ka üksikmajandite turutulud, viimased nende tulude täielikuma väljaselgitamise kui ka turul realiseeritavate põllumajandussaaduste hindade muutumise tagajärjel.

Pärast seda, kui on kindlaks määratud võimalikud muudatused üksikuist allikaist saadavate tulude suuruses, peab, arvestades nende tulude osatähtsust, välja selgitama, mil määral üksikud muudatused võivad mõjutada maksustatava tulu ja maksu üldsummat.

Ühele majandile langeva maksu summa arvestamisel tuleb lähtuda projekteeritud muudatustest maksustatava tulu summas, arvesse võttes maksumäärade progressiivsuse mõju.

Kolmandaks põhiliseks näiduks põllumajandusmaksu laekumise plaanimisel on soodustuste suurus. Selle näidu määramisel on vajalik diferentseeritud suhtumine nii soodustuste üksikuisse liikidesse kui ka erinevaise territooriumidesse.

Enne kui lahendada küsimus, mil määral võib muutuda soodustuste mõju maksu keskmisele summale, peab analüüsima soodustuste ja nende üksikute liikide üldise ulatuse dünaamikat viimaste aastate eest ja siis välja selgitama toimunud muudatuste põhjused.

Peab silmas pidama, et mõningad soodustused muutuvad rea aastate kestel väga vähe või jäävad peaaegu stabiilseteks, samal ajal kui teised muutuvad tunduvalt ühele või teisele poole (näiteks, soodustused, mis seotud väeteenistusse kutsumisega, soodustused looduslike õnnetuste puhul jne.).

Soodustuste hulka, mis rea aastate kestel on säilinud peaaegu stabiilsetena või on suurenenud tähtsusetul või enam-vähem ühe-sugusel määral, kuuluvad soodustused elatanuile, soodustused maa-

intelligentsile; enne sõda kuulusid siia samuti soodustused sõja- ja tööinvaliididele.

Soodustuste plaanimine peab baseeruma iga üksiku territooriumi iseärasuste arvestamisel nii soodustuste üldise mahu kui ka antavate soodustuste koostise osas.

Põllumajandusmaksu laekumiste plaani arvutus toimub tabeli kohaselt, millel on järgmine vorm:

Tabel nr. 13.

	1945. a. (täitmine)				Plaan 1946. aastaks			
	Kolhoosnikud	töölised ja teenistujad	üksiktalunikud	Kokku	Kolhoosnikud	töölised ja teenistujad	üksiktalunikud	Kokku
1. Majandite arv	9 800	2 000	200	12 000	9 900	1 980	160	12 040
2. Maksu keskmine summa ühe majandi kohta rublades	570	340	1 280	—	603	340	1 355	—
3. Määratud maksu kogusumma (tuhanded rublades)	5 586	680	256	6 522	5 970	673	217	6 860
4. Soodustused % % -des määratud maksu summast	—	—	—	52,0	—	—	—	40,0
5. Soodustused (tuhanded rbl.)	—	—	—	3 391	—	—	—	2 744
6. Maksmisele kuuluva aastamaksu summa	—	—	—	3 131	—	—	—	4 116
7. Eelmise aasta maksed	—	—	—	120	—	—	—	80
8. Kokku maksta	—	—	—	3 251	—	—	—	4 196
9. Kandub üle järgmisesse aastasse (% % -des)	—	—	—	3,1	—	—	—	2,0
10. Kandub üle järgmisesse aastasse (tuhand. rbl.)	—	—	—	100	—	—	—	86
11. Laekumine	—	—	—	3 151	—	—	—	4 110

Kolhoosnikute majandite arv on eeltoodud tabelis projekteeritud lähtudes kolme viimase aasta jooksul väljakujunenud majandite arvu- lisuse dünaamikast, mille kohaselt kolhoositalundite üldarv peaks suurenema umbes 2%, s. o. 200 majandi võrra. Samal ajal on arves- tatud seda, et vastavalt kinnitatud ümberasustamise plaanile peab 100 majandit lahkuma plaanitavalt territooriumilt. Nii võib siis

plaanis arvestada seda, et kolhoositalundite arv kasvab projekteeritava aastal 100 majandi võrra.

Vastavalt möödunud aastail väljakujunenud dünaamikale on tööliste ning teenistujate majandite arv projekteeritud 1% võrra vähemana, üksiktalundite arv aga 20% võrra vähemana.

Ühele majandile langeva keskmise maksusumma määramisel on arvesse võetud loomapidamisest saadavate tulude kasv 6% võrra seoses lehmade arvu suurenemisega noorkarja arvel, mis viimase kahe aasta jooksul üle antud kolhoosnikeile kaubanduslikest farmidest. Selle tõttu, samuti aga ka lähtudes loomakasvatusest saadavate tulude osatähtsusest maksustatavate tulude üldsummas ja maksumäärade progressiivsuse toimest (maksustatava tulu suurenemisele 10% võrra kasvab maksusumma 12—12,5% võrra) on keskmine maksusumma projekteeritud suurenevana 5,8% võrra.

Üksikmajandite alal on projekteeritud keskmise maksusumma kasv tulude suurenemise arvel põllumajanduslike produktide müügist turul (seoses nende tulude mitte päris täieliku arvelevõtmisega jooksval aastal).

Soodustuste ulatus on plaanis ette nähtud vähenemisega 12% võrra seoses armee demobiliseerimisega, kusjuures invaliididele ja lasterikastele majandele antavate soodustuste maht mõnevõrra suureneb. Maksuvõlad on plaanitava aasta laekumisesse sisse võetud 80% ulatuses jooksval aastal tekkinud vähemvõtu summast (arvestades sellest vähemvõtust 20% suuruse osa kustutamist).

Järgmisse aastasse ülekanduvate maksete summa on ette nähtud, võrreldes möödunud aastaga, vähemana, lähtudes sellest eeldusest, et rahandusorganite töö maksete kogumise alal paraneb.

See põllumajandusmaksu plaanimise meetod tuleb rakendamisele ka üksikmajandite hobustelt võetava riigimaksu laekumise ja endamaksustamissummade laekumise plaanimisel.

Nende maksete laekumise plaani põhilisteks näitudeks on: majandite arv, ühele majandile langev keskmine summa ja antavate soodustuste maht.

Vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt võetava maksu laekumiste plaanimine

(elanikkonnalt, kes ei tööta palgalisel töö).

Maksuga vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt maksustatakse: mehed 20. kuni 50. eluaastani ja naised 20. kuni 45. eluaastani, kel ei ole lapsi või kel on vaid üks, kaks last. Osa maksnikest vabastatakse maksustamisest soodustuste järgi.

Maks arvutatakse protsentides tulude summast (isikuile, keda maksustatakse tulumaksuga) või kohaldades kindlaid maksumäärasid. Maksustamise ulatuse järgi (%%-des või kindlate määrade järgi) jaotatakse maksnikud kolme gruppi: need, kel pole lapsi, need, kel on üks laps, need, kel on kaks last.

Maksu laekumiste plaanimisel on lähtebaasiks aruandlusandmed maksnike arvelevõtmise ja maksu arvutamise kokkuvõtete kohta jooksva aasta eest.

Silmas pidades seda, et need aruanded koostatakse seisuga 1. märtsiks, peab nende täienduseks ära kasutama kvartaliaruandluse andmeid, milles peegelduvad aasta kestel esineda võivad muudatused määratud maksusummades.

Määrates plaanitavaks aastaks maksnike kontingendi, peab arvesse võtma maksustatavas vanuses oleva elanikkonna üldarvu muutumist ja, peale selle, maa- ja linnaelanikkonna, kes ei tööta palgalisel töö, juurdetõmbamist palgalisele tööle tööstuses ja teistes rahvamajanduse harudes. Selle kõrval peab silmas pidama võimalikke muutumisi maksnike jaotamises gruppidesse, sest seoses nende grupeeringute muutumisega peab muutuma ka ühele maksnikule langev keskmine maksusumma.

Vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt võetava maksu laekumiste plaani koostamise arvutus toimub tabeli järgi, mille vorm on toodud lk-l 36 (tab. nr. 14).

Muude riigi- ja kohalike maksude plaanimine.

Riigilõivu plaanimisel peab lähtuma andmeist selle lõivu tegeliku laekumise kohta käesoleval aastal ja real eelnevail aastail. Arvutuses tuleb silmas pidada põhimisi tegureid, mis mõjustavad riigilõivu

Tabel nr. 14.

	L i n n		M a a	
	1945. a. (täitmine)	plaan 1946. aas- taks	1945. a. (täitmine)	plaan 1946. aas- taks
1. Nimestike järgi arvelevõetud kodanike arv . . .	4 000	3 800	40 000	41 000
2. Keskmine maksusumma ühe maksniku kohta	50	45	85	80
3. Kõikidele arvelevõetud kodanikele määratud maksusumma tuhandetes rbl.	200	171	3 400	3 280
4. Soodustused % % -des määratud maksusummast	45	40	50	45
5. Soodustused tuhand. rbl.	90	68	1 700	1 476
6. Maksmisele kuuluva aastamäära kogusumma	110	103	1 700	1 804
7. Eelmise aasta maksuvõlg	10	5	100	50
8. Kuulub maksmisele kokku	120	108	1 800	1 854
9. Kandub üle järgmisesse aastasse	5	4	60	54
10. Maksu laekumine	115	104	1 740	1 800

laekumiste kasvu: rahvaarvu suurenemist, abielu ja sündide registreerimiste arvu kasvu, Riiklikule Arbitraazile esitatavate hagiavalduste ja muude dokumentide arvu suurenemist, mis otseselt seotud rahvamajanduse kasvuga, jne.

Riigilõivu plaani arvutus koostatakse järgmise vormi kohaselt:

Tabel nr. 15.

	1942. a.	1943. a.	1944. a.	1945. a. (hinnang)	Plaan 1946. aas- taks
Tuhandetes rublades	300	330	360	400	440
% % -des eelneva aasta sum- mast	—	110,0	109,1	111,1	110,0

Hoonetemaksu laekumiste aastaplaan määratakse kooskõlas maksustatavate hoonete hindesummaga ja maksu keskmise määraga (%-des hindesummast).

Plaani arvutus toimub eraldi ettevõtete, asutiste ning organisatsioonide järgi ja eraldi elanikkonna järgi.

Hoonetemaksu laekumiste plaanimise aluseks tuleb võtta rahandusorganite aruanded maksnike arvelevõtmise, hoonete hindamise ja maksu määramise kokkuvõtete kohta.

Kuna need aruanded koostatakse jooksva aasta 1. aprilliks ega peegelda seega kõiki muudatusi kuni aasta lõpuni, — tuleb määratava aastamaksu kindlakstegemiseks ära kasutada vastavaid kvartaliaruannete andmeid.

Projekteerides plaanitavaks aastaks muudatusi hoonete hindesummades peab ette nägema:

1) tööstus- ja teiste ettevõtete ning organisatsioonide uute hoonete eksploatatsiooni andmist;

2) uute elamute ehitamise lõpuleviimist;

3) maa asustatud punktide muutmist töölis- ja linna tüüpi aleviteks;

4) üksikute ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide hoonete väärtuse ümberhindamist;

5) hooneid omavate kodanike arvu suurenemist;

6) soodustuste saamiseks õigustatud isikute arvu muutumist.

Loendatud näitude määramiseks peavad rahandusorganid saama plaani- ja statistikaorganitelt andmed kapitalimahutuste suuruse kohta plaanitaval aastal ja üksikute ettevõtete ning ehitiste eksploatatsiooni andmise kohta, samuti aga ka arvesse võtma revisjoni ja muude uurimiste materjalid maksustamise tulemuste kohta jooksva aastal.

Hoonetemaksu keskmine maksumäär (%-des hindesummast) fikseeritakse samal tasemel, mis on välja kujunenud jooksva aastal.

Hoonetemaksu laekumise plaani arvutus toimub tabeli nr. 16 (vt. lk. 38) järgi.

Maarendise laekumiste aastaplaan koostatakse andmete alusel, mis näitavad maarendisega maksustatavate maatükkide pinna suurust ja keskmist maksumäära. Maarendise plaanimine toimub samade maksnike gruppide järgi, mis esinevad hoonetemaksu juures.

Tabel nr. 16.

	1945. a. (täitmine)			Plaan 1946. aastaks		
	ettevõtted, asutised ja organisat- sioonid	elanikkond	kokku	ettevõtted, asutised ja organisat- sioonid	elanikkond	kokku
	1	2	3	4	5	6
1. Maksnike arv (kaasa arvatud need, kes vabas- tatud maksusta- misest soodustus- te alusel)	900	40 000	40 900	950	42 000	42 950
2. Hoonete hinde- summa (tuh. rbl.)	810 000	450 000	1 260 000	840 800	480 000	1 320 800
3. Keskmine maksu- määr % -des hindesummast . . .	0,8	1,0	—	0,8	1,0	—
4. Arvutatud mak- susumma (tuhand. rbl.)	6 480	4 500	10 980	6 726	4 800	11 526
5. Maksu määrami- sel elanikkonnale antud soodustuste summa	—	1 350	1 350	—	1 200	1 200
6. % -des p. 4. too- dud arvudest . . .	—	30,0	—	—	25,0	—
7. Määratud maksu kokku, maha ar- vates soodustu- sed (põhiaruande järgi)	6 480	3 150	9 630	6 726	3 600	10 326
8. Täiendavate mak- sumääramiste ja maksu kustutuste summa (saldo) kuni aasta lõpuni	+ 320	+ 150	+ 470	+ 300	+ 150	+ 450
9. Aasta-maksu- määr summa kokku	6 800	3 300	10 100	7 026	3 750	10 776
10. Eelmiste aastate maksuvõlg	200	100	300	150	50	200
11. Kuulub maksmi- sele kokku	7 000	3 400	10 400	7 176	3 800	10 976
12. Kandub üle järg- misesse aastasse	150	70	220	156	70	226
13. Maksu laekumine	6 850	3 330	10 180	7 020	3 730	10 750

Maarendise laekumiste plaani arvutuste aluseks võetakse rahandusosakondade poolt 1. aprilliks koostatavate aruannete näidud. Samuti nagu hoonetemaksu juures tuleb ka maarendise aastasumma määramisel arvesse võtta need muudatused arvutatud maksu summas, mis toimunud pärast nimetatud aruande koostamist ja kajastunud kvartaliaruannetes.

Määrates plaanitavaks aastaks muudatusi maksustatava pindala suurusel, tuleb lähtuda sellest, et:

1) maksustamisele võetakse ka maatükid, millel asuvad ekspluatatsioonile antavad uued tööstus- ning muud ettevõtted ja nende ettevõtete elamud;

2) maa asustatud punkte muudetakse töölis- ja linna tüüpi asulaiks;

3) suurendatakse nende maatükkide pindala, mis on tööliste ja teenistujate individuaalmajandite all;

4) avastatakse täiendavalt uusi maksnikke ja täpsustatakse maarendisega maksustatava pindala suurust.

Maarendise plaanimise töös kasutavad rahandusorganid ära maa- ja kommunaalorganite andmeid muudatuste kohta linna maade jaotuses, samuti aga ka revisjoni- ja muude uurimiste andmeid maarendisega maksustamise tulemuste kohta jooksva aastal.

Maarendise keskmine maksumäär tehakse kindlaks väljudes jooksva aasta aruandlusandmetest, arvesse võttes muudatusi, mis toimuvad maa-alade jaotuses asulate klasside järgi plaanitaval aastal. Maarendise laekumiste aastaplaani arvutused toimuvad tabeli nr. 17 kohaselt (vt. lk. 40).

Kolhoositurgudel võetava ühekordse maksu (turumaksu) laekumiste aastaplaan koostatakse aluseks võttes andmeid selle maksu laekumiste kohta jooksva ja eelnevail aastail ja arvestades turukaubanduse mahu laienemist plaanitaval aastal kui ka turgude võrgu enese suurenemist. Peale selle peab arvesse võtma ka seda, et rahandusorganite poolt maksu sissenõudmise üle peetava kontrolli tõhusamine mõjub kaasa ühekordse maksu laekumise suurenemisele.

Muude kohalike maksude laekumiste aastaplaan (maks transpordivahendite valdajailt ja loomadelt) koostatakse lähtudes andmetest

jooksva aasta laekumiste kohta, arvesse võttes nende majanduslike näitude muutumise võimalust, mis määravad nende maksude suuruse (transpordivahendite, loomade arv).

Tabel nr. 17.

	1945. a. (täitmine)			Plaan 1946. aastaks		
	ettevõtted, asutised ja organisatsioonid	elanikkond	kokku	ettevõtted, asutised ja organisatsioonid	elanikkond	kokku
	1	2	3	4	5	6
1. Maksnike arv (kaasa arvatud need, kes maksustamisest vabastatud)	1 000	38 000	39 000	1 050	39 000	40 050
2. Maksustatav pindala (tuhand. m ²)	120 000	20 000	140 000	126 000	21 000	147 000
3. Maarendise maksumäär 1 m ² (kop.)	5,0	11,0	—	5,0	12,0	—
4. Arvutatud maarendise summa (tuhand. rbl.) . .	6 000	2 200	8 200	6 300	2 520	8 820
5. Maksu määramisel elanikkonnale antud maksusoodustuste summa .	—	770	770	—	756	756
6. %-%-des p. 4. antud arvudest .	—	35,0	—	—	30,0	—
7. Määratud maksu kokku, maha arvates soodustused (põhiaruande järgi)	6 000	1 430	7 430	6 300	1 764	8 064
8. Täiendavate maksumääramiste ja maksukustutuste summa (saldo) aasta lõpuni . .	300	70	370	300	80	380
9. Aasta-maksumäära summa kokku	6 300	1 500	7 800	6 600	1 844	8 444
10. Eelmiste aastate maksuvõlg	200	50	250	180	30	210
11. Kuulub maksimisele kokku	6 500	1 550	8 050	6 780	1 874	8 654
12. Kandub üle järgmisesse aastasse .	180	40	220	160	34	194
13. Laekumine	6 320	1 510	7 830	6 620	1 840	8 460

Maksunduslike maksete laekumiste kvartaliplaanimine.

Maksude laekumiste kvartaliplaanid on kvartalieelarvete koostisosaks. Nende plaanide koostamise aluseks on:

- 1) aastaelarve andmed üksikute maksunduslike maksete laekumise summade projekteeringute kohta;
- 2) rahvamajandusliku plaani näidud tööliste ja teenistujate palga kvartalifondide kohta;
- 3) andmed maksusummade tegeliku määramise kohta määratavate maksude alal;
- 4) teated maksude tegeliku laekumise kohta aasta algusest peale.

Kvartaliplaanid koostatakse aastaelarves ettenähtud maksete alal NSVL Rahandusministeeriumi poolt määratud korras ja tähtaegadel.

Kvartaliplaanide koostamiseks ettenähtud tähtajad tagavad nende kättesaamise kohtadel enne plaanitava kvartali algust selleks, et kohalikel rahandusorganitel oleks võimalik juba kvartali algusest peale organiseerida antud plaaniülesannete täitmise operatiivset juhtimist.

Maksude laekumise kvartaliplaanid on igale rahandusorganile kohustuslikuks ülesandeks ja neid ei saa muuta ilma kõrgemalseisva rahandusorgani nõusolekuta. Neid muudatusi võib ette võtta üksikute maksete alal seoses määratud maksude ja maksuvõla summade kohta käivate aruandlusandmete täpsustamisega, samuti aga ka ühenduses plaaniliste näitude täpsustamisega palgafondide ärakasutamise alal.

Kvartaliplaanide koostamisele eelneb ettevalmistustöö, mis seisneb üksikute maksude aastamäära täpsustamises ja oodatava laekumise määramises plaanitavale perioodile eelneva perioodi eest.

Määratud maksusumma täpsustamine üksikute maksude järgi sünnib selleks, et lõplikult kindlaks määrata maksmiseks esitatud maksusumma, arvesse võttes juba tehtud ja aasta lõpuni veel tehtavaid täiendavaid maksumääramisi ja maksukustutusi.

Määratud maksusummad täpsustatakse rahandusorganite poolt jooksva aastal koostatud vastavate aruannete alusel, arvesse võttes ka andmeid täiendavate maksumääramiste ja maksukustutuste kohta eelnevate aastate eest, kusjuures tuleb silmas pidada plaanitava perioodi iseärasusi.

Näiteks oli 1944. aastal põhiaruande koostamise momendiks määratud põllumajandusmaksu 11 000 000 rbl. Pärast seda oli aasta

lõpuni määratud maksu täiendavalt 240 000 rbl. ja maksu kustutatud 900 000 rbl., seega moodustas maksu kustutuste saldo 660 000 rbl. ehk 6% põhimääramise summast, seal hulgas oli 2% kustutatud kolmanda kvartali kestel. 1945. aastal oli põhiaruande järgi maksu määratud 12 000 000 rbl., millest kolmanda kvartali jooksul kustutatud (arvesse võttes täiendavaid maksumääramisi) 216 000 rbl. ehk 1,8% määratud summast. Silmas pidades seda, et maksu kustutamised möödunud aasta kolmandas kvartalis moodustasid umbes $\frac{1}{3}$ osa täiendavate kustutamiste üldisest aastasummast, tuleb maksu kustutamise summa jooksval aastal määrata piirides, mis lähedased 5%-le ($\frac{1,8 \cdot 100}{33,3} = 5,4$).

Projekteerides nende muudatuste suurust, mis ootuste kohaselt peaksid toimuma määratud summades üksikute maksude alal kuni aasta lõpuni, peab arvesse võtma ka seda, kuivõrd täielikult on arvele võetud maksnikud ja õieti antud soodustused.

Üsrikute maksude tegeliku laekumise summad aasta algusest peale määratakse rahandusorganite kvartali- ja poolekuu aruandluse andmete järgi.

Hinnates maksude laekumist kvartali lõpuni võetakse aluseks andmed nende laekumise käigu kohta alates kvartali algusest, möödunud aastate vastava perioodi dünaamika ja andmed maksude määramise, maksuvõla suuruse ja määratud summade maksutähtpäevade kohta.

Näide. Töolistelt ja teenistujailt 1943. a. II kvartali eest laekunud tulumaksu summa moodustas 1. juuni andmete järgi 62% tegelikult kogu kvartalis laekunud summast. 1944. a. aastal moodustasid aprilli-mai laekumised 63% kvartali laekumistest. 1945. aastal moodustasid 1. juuniks laekunud summad 1 450 000 rbl. ehk 61,7% kvartali plaanist (2 350 000 rbl.).

Arvesse võttes seda, et käesoleva aasta laekumiste käik vastab möödunud aastate dünaamikale, võib II kvartali laekumist hinnata plaanipäraseks.

Elanikkonna poolt sularahas tasutavate maksete laekumise käigu hindamiseks võib ära kasutada Riigipanga kontorite viiepäevaaruandluse andmeid maksude laekumise kohta elanikkonnalt. Peab silmas pidama, et Riigipanga andmed näitavad põhiliselt makseid, mis on

igale kvartalile otsustavaks ja mil on kõige suurem osatähtsus laekumise üldises summas.

Maksete laekumise hinnanguks on soovitatav kasutada arvutuse tabelit nr. 18 (vt. lk. 44), mis rajaneb mitmesuguste maksete laekumise dünaamika andmeile jooksva ja eelneva aasta eest.

Töolistelt ja teenistujailt laekuvate maksete (tulumaks, maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt kodanikelt) kvartaliplaanimine, niisamuti nagu nende maksete aastaplaanimine peab rajanema rahvamajandusplaaniga kvartaliks kindlaksmääratud palgafondidele. Kui maksete laekumisplaanide koostamise momendiks vajalikud andmed puuduvad, määratakse palgafond jooksva kvartali aruandlusandmete alusel samas korras, nagu see on näidatud tööliste ja teenistujate maksete aastaplaanimisel (vt. lk. 20—22).

Projekteerides muudatusi palgafondide suuruses ja eraldamisprotsentides peab silmas pidama eelpool, osas, mis käsitles tööliste ning teenistujate maksete aastaplaanimist, näidatud majanduslikke tegureid (tegeieivate ettevõtete tootmistegevuse mahu muutumine, uute ettevõtete käikulaskmine, palgasüsteemi muutumine jt.). Peale nende tuleb aga ka arvestada tegureid, millel on ajutine või hooajaline iseloom (näiteks saagi ümbertöötamine, metsa ülestöötamine, turba ülestöötamine jne.). Igal kvartalil on selles suhtes omad iseärasused, mida võib kindlaks teha plaanitava territooriumi majanduse ja eelnevate perioodide aruandlusandmete hoolikal uurimisel.

Nii näiteks on teisele kvartalile iseloomustav laekuvate maksete suurenemine alg- ja keskkoolide õpetajaile puhkusetasude väljamaksmise arvel; teises, samuti ka kolmandas kvartalis toimub ehitus- ja remonttööde hoogne väljaarendamine; neljandas kvartalis, aasta lõpuks, lõpetatakse uute tööstusobjektide ehitustöö, laiendatakse tootmistegevust põllumajandussaaduste ümbertöötamise alal jms.

Tööliste ning teenistujate maksete plaani arvutus toimub tabeli nr. 19 järgi (vt. lk. 45).

Kui allpool-seisvail rahandusorganeil puuduvad andmed palgafondide kohta, määratakse maksete laekumise plaan vastavatele territooriumidele, lähtudes maksete laekumise hinnangust jooksva kvartali eest ja laekumise dünaamikast jooksva ja eelnevail aastail. Neil tingimustel toimub plaani arvutus tabeli nr. 20 järgi (vt. lk. 45).

Tabel nr. 18.

Maksude 1945. a. II kvartalis laekumise hinnang laekumisandmete järgi 1. juuniks.

	1944. a.					1945. a.					Kvartali hinne
	laekus II kvart. tuh. rbl.	laekus 1. juuniks		laekus juunis		plaan II kvarta- liks tuh. rbl.	laekus 1. juuniks		juuni hinnang		
		tuh. rbl.	%-des kvartali summast	tuh. rbl.	%-des kvartali summast		tuh. rbl.	%-des kvartali hinde- summast	tuh. rbl.	%-des kvartali hinde- summast	
1. Tulumaks kolhoosidelt	300	165	55,0	135	45,0	380	185	55	150	45	335
2. Tulumaks töelistelt ja teenistujalt	3 480	2 130	61,2	1 350	38,8	4 130	2 530	61,3	1 600	38,7	4 130

Tabel nr. 19.

	Kokku aastas (tuhand. rbl.)	I kvartal	II kvartal			III kvartal	
			plaan (tuhand. rbl.)	täitmise hinnang (tuh. rbl.)	%-des eelneva kvartali summast	tuhand. rbl.	%-des eelneva kvartali summast
1944. a.							
1. Palgafond .	176 100	40 000	42 500	42 700	106,7	45 300	106,1
2. Tulumaksu summa . .	8085,7	1670,1	1 850	1879,8	112,5	2095,1	111,4
3. Eraldamise protsent . .	4,59	4,17	4,35	4,40	105,5	4,62	105,0
1945. a.							
1. Palgafond .	191 000	50 000	52 500	52 500	105,0	53 500	102,0
2. Tulumaksu summa . .	9661,2	2 275	2 530	2 530	111,2	2 707	107,0
3. Eraldamise protsent . .	5,06	4,55	4,82	4,82	105,9	5,06	105,0

Tabel nr. 20.

Territooriumide nimetus	Laekumised 1944. aastal (tuhandetes rbl.)			Laekumised 1945. aastal (tuhandetes rbl.)		
	II kv.	III kv.	III kv. lae- kumised %-des II kv. lae- kumistest	II kv. (hin- nang)	III kv. plaan	III kv. lae- kumised %-des II kv. lae- kumistest
Vorošilovi rajoon . .	150	154,5	103,0	170	175	103,0
Seredkini " . .	110	116,0	105,5	130	133,9	103,0
Klimovi " . .	80	80	100,0	100	120,0	120,0

Selles näites on plaanide koostamisel üksikute territooriumide järgi arvesse võetud see asjaolu, et maksu laekumiste suurenemine Seredkini rajoonis 1944. a. III kvartalis leidis aset rea ehitustööde tagajärjel, mis 1944. aastal lõpule viidi. Plaanis ettenähtud maksu laekumiste tunduv tõus Klimovi rajoonis 1945. a. III kvartalis on tingitud suurte ehitustööde hoogsast väljaarendamisest sellel territooriumil.

Määratavate maksude laekumised plaanitakse kooskõlas nende tasumiseks määratud tähtpäevadega, tasumiseks esitatud maksusummade kohta käivate andmete alusel, arvesse võttes tegelikku laekumist arvates aasta algusest.

Plaanitavas kvartalis maksmisele kuuluv summa peab sisaldama niihästi makseid jooksva aasta maksumäära katteks kui ka eelmiste aastate maksuvõlga. Tasumisele kuuluva maksumäära summa märgitakse kahe summa, ja nimelt kogu aja eest, alates aasta algusest kuni plaanitava kvartali lõpuni, tasumisele kuuluva maksusumma ja plaanitava kvartali alguseks tegelikult laekunud summa vahena.

Peale selle on lubatav maksete mõnesuguse osa ennetähtaegse laekumise plaanimine, lähtudes möödunud aastate laekumiste dünaamikast ja andmeist majanduslike ja muude tingimuste kohta, mis määravad maksnike üksikute gruppide võimalused maksu ennetähtaegselt tasumiseks.

Määratavate maksude laekumiste plaani projekteeringute arvutus-tabel koostatakse lk-l 47 oleva tabeli nr. 21 järgi (näidisvorm).

Muud mittemääratavad maksud (riigilõiv ja ühekordne maks) plaanitakse lähtudes nende laekumise dünaamikast kvartalite järgi eelmiste aastate kestel, arvesse võttes iga perioodi iseärasusi. Seejuures tuleb ühekordse maksu (turumaksu) alal arvestada laekumiste kvartalite järgse dünaamika spetsiifikat, mille järgi kõige suuremad summad ühekordse maksu alal laekuvad II ja III kvartalis, kuna sel ajal areneb kauplemine põllumajandussaadustega turgudel eriti laialdaseks.

Riigilõivu ja ühekordse maksu laekumise plaani arvutustabelid koostatakse vormi järgi, mis on tarvitusel määratavate maksude jaoks (tabel nr. 21), tehes sellesse vormi järgmised muudatused:

1) tabeli esimeses arvude kolonnis näidatakse eelmiste aastate eest aastalaekumise summad, jooksva aasta eest aga aastaplaani summad;

2) kvartalilaekumiste summad võetakse protsentides: eelmiste aastate eest aastalaekumise summast, jooksva aasta eest aga aastaplaani summast.

Tabel nr. 21.

	Maksimisele kuuluv aasta-summa	L a e k u m i n e				Kokku 9 kuu eest
		I kvartal	II kvartal		kvar-tal	
			Plaan	täitmise hinnang		
1943. a.						
Tuhandetes rublades	1 200	230	—	340	390	960
%%-des määratud aastamaksust . . .	100	19,2	—	28,3	32,5	80,0
%%-des eelneva kvartali summast .	—	—	—	147,8	114,7	—
1944. a.						
Tuhandetes rublades	1 670	360	—	330	480	1 170
%%-des määratud aastamaksust . . .	100	21,5	—	19,8	28,7	70
%%-des eelneva kvartali summast .	—	—	—	91,7	145,4	—
1945. a.						
Tuhandetes rublades	1 450	300	320	320	400	1 020
%%-des määratud aastamaksust . . .	—	20,7	—	22,1	27,6	70,4
%%-des eelneva kvartali summast .	—	—	—	106,7	125,0	—

NSV LIIDU RAHANDUSMINISTEERIUMI

J U H E N D

4. augustist 1947. a. nr. 604

MAKSUDE LAEKUMISE PLAANIMISE KOHTA.

A. Üldeeskirjad.

1. Maksude laekumise plaanimine on eelarvelise plaanimise koostisosaks ja on määratud NSV Liidu riigieelarve koostamise aluseks pandud rahvamajanduse arendamise plaani üldiste ülesannetega.

2. Maksude laekumise plaanimise ülesandeks on:

a) iga maksuliigi kohta laekumise aasta- ja kvartaliplaanide kindlaksmääramine plaanitava territooriumi jaoks;

b) süstemaatilise kontrolli organiseerimine kindlaksmääratud plaanide täitmise üle.

3. Maksude laekumise aasta- ja kvartaliplaanid koostatakse järgmiste maksuliikide alal:

a) tulumaks kolhoosidelt,

b) tulumaks elanikkonnalt,

c) põllumajandusmaks,

d) maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Ljidu kodanikelt;

e) riigimaks üksikmajapidamiste hobustelt;

f) riigilõiv;

g) hoonetemaks;

h) maarendis;

i) ühekordne maks (turumaks);

j) muud kohalikud maksud;

k) endamaksustamine.

4. Maksude laekumise aasta- ja kvartaliplaanide koostamisel võetakse aluseks:

a) rahvamajandusplaani näidud (tööliste ja teenistujate arv, palgafondid, näidud põllumajanduse alal ja muud);

b) maksundusliku aruandluse näidud (maksnike arv, nende tulud, määramiste ja laekumiste summa).

5. Rahandusorganid on kohustatud süstemaatiliselt koguma ja läbi töötama rahvamajanduse ja maksunduslikke näituseid, mis vajalikud aasta- ja kvartaliplaanimiseks, rakendades maksunduslike näitude osas NSVL Rahandusministeeriumi juhendit maksundusliku aruandluse koostamise, läbitöötamise ja analüüsi korra kohta.

6. Arvutustes aasta- ja kvartaliplaanide koostamisel peab ette nägema:

a) plaanitavale perioodile eelneva perioodi (aasta, kvartali) oodatava täitmise, mis määratakse kindlaks lähtudes aastamäära summadest, nende andmete puudumisel aga — aastaplaani summadest ja laekumise käigust aasta algusest peale;

b) maksude laekumisplaani plaanitavaks perioodiks (aasta, kvartal);

c) aastaplaani summa jaotuse kvartalite järgi iga maksuliigi alal.

Plaanitavale perioodile eelneva perioodi lõpuks kindlakstehtud maksuvõlg arvatakse täies summas plaani sisse, maha arvatud vaid see osa, mis langeb palgast kinnipidamisele väljaspool plaanitavat perioodi ja maksuvõlale, mis kuulub kindlaksmääratud korras kustutamisele.

7. Maksude laekumise aasta- ja kvartaliplaanid koostatakse:

a) NSVL Rahandusministeeriumi poolt — kogu NSV Liidu kohta tervikuna ja eraldi iga liiduvabariigi kohta;

b) oblastilise jaotusega liiduvabariikide rahandusministeeriumide poolt — kogu vabariigi kohta tervikuna ja eraldi iga autonoomse vabariigi, krai, oblasti kohta;

c) oblastilise jaotuseta liiduvabariikide rahandusministeeriumide poolt — kogu vabariigi kohta tervikuna ja eraldi iga rajooni ja vabariikliku alluvusega linna kohta;

d) autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumide, kraide ja oblastite rahandusosakondade poolt — kogu vabariigi, krai või oblasti kohta tervikuna ja eraldi iga rajooni ja vabariikliku või oblastilise alluvusega linna kohta.

Maksude laekumise aasta- ja kvartaliplaanid koostatakse rajoonide (linnade) rahandusosakondade poolt kogu rajooni (linna) kohta tervikuna. Rajoonide (linnade) rahandusosakonnad määravad kindlaks kvartaliplaanide alusel, arvesse võttes määramise summasid ja maksuvõlga, igakuulised ülesanded maksujaoskondadele ja maksuagentidele üksikute maksude alal ja organiseerivad süstemaatilist kontrolli nende ülesannete täitmise üle.

Aastaplaani summad jaotatakse kvartalite järgi ilma territoriaalse liigitusega, s. o. tervikuna kogu krai ja oblasti (kraide ja oblastite plaanides), kogu vabariigi (vabariigi plaanides) ja kogu NSV Liidu (NSVL Rahandusministeeriumi poolt koostatavates plaanides) ulatuses.

8. Maksude laekumise aastaplaanid koostatakse järgmises korras:

a) liidu- ja autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, kraide, oblastite ja rajoonide rahandusosakonnad on kohustatud esitama kõrgemalseisvale rahandusorganile tähtaegadeks, mis kindlaks määratakse NSVL Rahandusministeeriumi poolt eelarve projektide esitamiseks, omad projekteeringud aastasummade laekumise kohta üksikute maksude alal ühes vajalikkude seletustega sinna juurde;

b) pärast aastaelarve kinnitamist NSV Liidu valitsuse poolt teatab NSVL Rahandusministeerium liiduvabariikide rahandusministeeriumidele eelarves ettenähtud maksude laekumisplaanide summad vabariigi ulatuses.

Nende summade piires määravad oblastilise jaotusega liiduvabariikide rahandusministeeriumid kindlaks maksude aastaplaanid autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumidele, kraide ja oblastite rahandusosakondadele.

Oblastilise jaotusega liiduvabariikide rahandusministeeriumid, autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, kraide ja oblastite rahandusosakonnad määravad kindlaks maksude laekumise aastaplaanid rajoonide ja linnade rahandusosakondadele, lähtudes määratud aastasummadest, mis saadud NSVL Rahandusministeeriumilt ja liiduvabariikide rahandusministeeriumidelt.

Käesolevas paragrahvis ettenähtud korras üksikutele territooriumidele kindlaksmääratavad aastaplaanid koostatakse rahvamajanduslike ja maksuduslike näitude (§ 4) alusel, arvesse võttes allpoolseisvaid rahandusorganeilt saadud projekteeringuid.

Kinnitatud eelarves ettenähtud maksude laekumise summad on iga maksu suhtes täitmiseks kohustuslikuks aastaplaaniks ja neid võidakse muuta ainult korras, mis kindlaks määratud eelarveliste ülesannete muutmiseks.

Aastaplaanide summad teatatakse allpoolseisvaile rahandusorganeile vajalikkude seletustega plaani arvutuse põhilisemate elementide kohta.

9. Maksude laekumiste kvartaliplaanid koostatakse kinnitatud aastaelarve alusel järgmises korras:

a) enne plaanitava kvartali algust, hiljemalt aga jooksva kvartali viimase kuu 18-dal päeval saadavad liidu- ja autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, kraide, oblastite, rajoonide ja (vabariikliku ja oblastilise alluvusega) linnade rahandusorganid kõrgemal-seisvaile rahandusorganeile telegraafi teel oma projekteeringud maksude laekumiste kvartaliplaanide kohta, ja samaaegselt posti teel juhendis ettenähtud vormide kohaselt üksikute maksude laekumise arvutused ühes vajalikkude seletustega nende juurde.

Konkreetsed tähtajad kvartaliplaanide projekteeringute esitamiseks autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumide, kraide, oblastite, rajoonide ja linnade rahandusosakondade poolt määravad kindlaks liiduvabariikide rahandusministeeriumid;

b) hiljemalt jooksva kvartali viimase kuu 23-dal päeval teatab NSVL Rahandusministeerium liiduvabariikide rahandusministeeriumidele maksude laekumise kvartaliplaanide summad;

c) lähtudes NSVL Rahandusministeeriumi poolt plaanitavale kvartalile kindlaksmääratud plaanidest määravad oblastilise jaotusega liiduvabariikide rahandusministeeriumid §-s 8 tähendatud korras autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumidele, kraide ja oblastite rahandusosakondadele maksude kvartalilaekumise summad, ja teevad need teatavaks allpoolseisvaile rahandusorganeile hiljemalt jooksva kvartali viimase kuu 26-ndal päeval;

d) pärast kvartaliplaanide saamist kõrgemalseisvalt finantsorganilt määravad oblastilise jaotuseta liiduvabariikide rahandusminis-

teeriumid, autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, kraide ja oblastite rahandusosakonnad §-s 8 ettenähtud korras kvartaliplaanide summad rajoonide ja linnade rahandusosakondadele ja teevad need teatavaks allpoolseisvaile rahandusorganeile hiljemalt jooksva kvartali viimase kuu 29. päeval.

Tähendatud korras kindlaksmääratud maksude laekumise kvartaliplaanid on kohustuslikuks ülesandeks igale rahandusorganile ja neid ei või muuta ilma kõrgemalseisva rahandusorgani loata.

Kindlaksmääratud maksude laekumise kvartaliplaanide summade muutmise võib teostuda üksikute maksude alal, seoses maksumääramise ja maksuvõla summade kohta käivate aruandlusandmete ning samuti palgafondi ärakasutamise plaaniliste näitude täpsustamisega, kuid üksnes sel tingimusel, et kõrgemalseisev rahandusorgan annab nendeks muudatusteks vahetud juhised või loa.

Kvartaliplaanide muutmisest teatavad allpoolseisvaile rahandusorganeile:

a) NSVL Rahandusministeerium — hiljemalt plaanitava kvartali teise kuu 10. päeval;

b) oblastilise jaotusega liiduvabariikide rahandusministeeriumid — hiljemalt plaanitava kvartali teise kuu 15. päeval;

c) oblastilise jaotuseta liiduvabariikide rahandusministeeriumid, autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, oblastite ja kraide rahandusosakonnad — hiljemalt plaanitava kvartali teise kuu 20. päeval.

10. Maksude laekumise plaanimise töö viiakse läbi maksudevalitsuse (osakonna) juhataja vahetul juhtimisel ja teostatakse:

a) NSVL Rahandusministeeriumis ja liiduvabariikide rahandusministeeriumides — maksudevalitsuste plaaniosakondade poolt;

b) autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumides, kraide, oblastite ja rajoonide (linnade) rahandusosakondades — plaani- ja arvestussektorite poolt koos vanema inspektoriga linna- ja maa-maksude alal.

Maksunduslike maksete laekumise käiku kontrollitakse liiduvabariikide rahandusministeeriumides plaaniosakondade poolt koos maksudevalitsuste operatiivosakondadega.

Maksude laekumise aasta- ja kvartaliplaanide projektid vaadatakse läbi vabariigi rahandusministri või rahandusosakonna juhataja poolt

ja esitatakse nende poolt allakirjutatult kõrgemalseisvale rahandusorganile.

Allpoolseisvaile rahandusorganeile §-s 9 ettenähtud korras määratud maksude laekumise aasta- ja kvartaliplaanid kinnitatakse vabariigi rahandusministri või rahandusosakonna juhataja poolt.

11. Kvartaliplaanide summad tehakse teatavaks allpoolseisvaile rahandusorganeile telegraafi teel, posti teel järgneva kinnitusega, milles antakse vajalikud seletused plaani arvutuste põhilisemate elementide kohta.

B. Aastaplaanimise kord.

I. Tulumaks kolhoosidelt.

12. Kolhoosidelt võetava tulumaksu laekumise aastaplaan määratakse kindlaks lähtudes:

a) andmeist jooksva aastal kolhooside maksustamisel arvatud maksustatava tulu kohta;

b) näitudest, mis määravad muudatused maksustatavas tulus plaanitavaks aastaks vastavalt materjalidele kolhooside majandusliku tegevuse tulemuste kohta jooksva aastal.

13. Kolhooside jooksva aasta maksustatav tulu, mis on lähtebaasiks plaanilisteks arvutusteks, määratakse rahandusorganite aruannete vorm nr. 50-b järgi.

Selle tulu muutumise näidud plaanitavaks aastaks määratakse järgmiste materjalide alusel kahe plaanimisele eelneva aasta eest:

a) andmed külvi- (koristamise) pindade, üksikute põllumajanduslike kultuuride saagirikkuse, loomade arvu ja produktiivsuse ning kolhooside turukaubanduse mahu kohta naturaalses või rahalises väljenduses;

b) andmed põllumajandussaaduste varumise mahu kohta kohustusliku müügi, riikliku kokkuostu, kontraktatsiooni jm. korras.

14. Taimekasvatusest saadavate naturaaltulude mahu määramine plaanitavaks aastaks toimub järgmiste arvutustabelite koostamise teel, mis sisaldavad muutumise näitusid:

a) põllumajanduskultuuride kogu saagi kohta — tab. vorm nr. 1;

b) põhiliste põllumajandussaaduste varumise mahu kohta taimekasvatuse alal — tab. vorm nr. 2;

c) kolhooside kaubanduse käibe kohta — tab. vorm nr. 3;

d) loomade arvu ja produktiivsuse kohta kolhoosides — tab. vorm nr. 4.

Nende tabelite alusel tehakse kindlaks, protsentides möödunud aasta näitudest, millises suunas ja millises ulatuses võib projekteerida jooksvaks aastaks muudatusi kolhooside naturaaltulude vastavais näitudes.

15. Andmete puudumisel külvipinna ja viljakuse kohta jooksva aasta eest, mis vajalikud tabeli „Põllumajanduslikkude kultuuride kogusaagi muudatuste näidud” koostamiseks, kasutatakse vastavaid plaanilisi näituseid, arvesse võttes tingimusi, mis mõjutavad plaani täitmise ulatust (meteoroloogilised tingimused, viljakoristamise käik jne.).

16. Tabel „Põhiliste põllumajandussaaduste varumise mahu muutmise näidud taimekasvatuse alal” koostatakse varumisorganite vastavate materjalide põhjal teraviljakultuuride, päevalille, kartuli, keeduvilja ja melonikultuuride ning (loodusliku ja külvatud) heina varumise kohta (natuuras) möödunud ja jooksva aasta eest. Nende materjalidena peab ära kasutama andmeid möödunud aasta varumisülesannete tegeliku täitmise ja jooksvaks aastaks kindlaksmääratud varumisplaani oodatava täitmise kohta. Andmed varumise mahu kohta saadakse liigitatuna järgmiselt: a) kohustuslikud müügid (kaasa arvatud laenude tagasimaksud), b) tasu MTJ tööde eest, c) riiklikud kokkuostud ja kontraktatsioonid.

Iga varumislüügi mahu muudatused määratakse protsentides möödunud aastaga võrreldes.

17. Tabel „Kolhooside kaubanduse käibe näidud” koostatakse statistikaorganite andmete põhjal kolhooside kaubanduse mahu ja põllumajandussaaduste hindade dünaamika kohta eelmise ja jooksva aasta võrreldavate perioodide eest.

Pidades silmas, et selle tabeli andmed ei peegelda täielikult kolhooside kaubanduse aastakäivet, on vaja selle kaubanduse aastanäitude kindlakstegemiseks arvesse võtta jooksva aasta majanduslikke iseärasusi (saak, muudatused kohustuslike müükide mahus jm.), mis määravad kolhooside kaubanduse mahu ja põllumajandussaaduste

hindade taseme ajavahemiku kohta kuni aasta lõpuni (mis ei peegeldu statistikaorganite andmeis).

18. Tabel „Loomade arvu ja produktiivsuse muudatuste näidud” koostatakse statistikaorganite vastavate materjalide põhjal. Selle tabeli näidud võimaldavad kindlaks määrata, millises ulatuses võib projekterida muudatusi naturaaltuludes, mida kolhoosid saavad loomapidamisest.

Nii näiteks, kui lehmade arv suureneb 10% võrra ja piimaand tõuseb keskmiselt ühe lehma kohta 15% võrra, tõuseb ka piimatoo- dangu üldine väärtus 26,5% võrra ($100 \times 115 : 100 = 126,5$), hin- dade jäädes muutmatuks.

19. Kolhooside taimekasvatusest saadavate naturaaltulude jaotuse arvutus jooksvaks aastaks tehakse §-s 14—16 tähendatud materjalide põhjal. Arvutus tehakse iga kultuuri (teravilja, päevalille, kartuli, keeduvilja, meloni kultuuride ja heina) kohta eraldi järgmise tabeli koostamise teel:

Naturaaltulude muudatuste näidud

..... kohta.

(kultuuri nimetus)

Tulupeatükkide nimetused	Tuh. tsentn.		194... a. %-des 194... a. arvudest
	194... a.	194... a.	
1. Kogusaak			
Selle hulgas :			
a) kohustuslikud müügid			
b) naturaaltasu MTJ-le			
c) söödafond			
d) ära tarvitatud majandi enese seesmisteks vajadusteks			
e) kontraktatsioon ja riiklik kok- kuost			
f) müügid turul			
g) ära jaotatud normpäevade alusel			

Selleks arvutuseks vajalikud andmed eelmise aasta kohta saadakse rahandusorganite aruandluse kokkuvõtteist vorm nr. 50-b. Jooksva aasta näidud selles tabelis määratakse järgmiselt:

a) kogusaagi üldmaht määratakse kohaldades protsentuaalset suhet eelmise aasta kogusaagiga, mis kindlaks tehtud käesoleva juhendi §-s 15 tähendatud arvutustabeli järgi;

b) kohustuslike müükide, kontraktatsiooni ja riikliku kokkuostu korras riigile äraantavate põllumajandussaaduste, MTJ tööde eest makstava naturaaltasu ja seemne- ning söödalaenude tagastamise maht määratakse protsentuaalse suhtega möödunud aastale, mis kindlaks tehtud käesoleva juhendi §-s 16 tähendatud arvutustabeli järgi;

c) söödafondi eraldatava toodangu maht määratakse lähtudes eelmise aasta näitudest, arvesse võttes muudatusi loomade arvus;

d) kolhooside majapidamise enese seesmisteks tarvidusteks (seemne- ja muudeks fondideks) eraldatava toodangu maht määratakse, lähtudes jooksva aasta näitudest, arvesse võttes muudatusi külvipindades tuleva aasta plaani järgi;

e) turul müügiks määratud toodangu maht määratakse lähtudes käesoleva juhendi § 17 korras kindlakstehtud andmeist kolhoosikaubanduse käibe kohta;

f) normpäevade alusel ärajaotatava toodangu maht määratakse kui vahe kogu saagi üldmahu ja selle tema osa vahel, mis jaotatud teiste peatükkide järgi.

20. Kolhooside naturaaltulude muutumise näidud, mis kindlaks tehtud §-s 15, 16, 18 ja 19 ettenähtud korras, on aluseks maksustatava naturaaltulu arvutuseks plaanitaval aastal (tabel vorm nr. 5).
N ä i t e d: 1) Kolhooside naturaaltulud teraviljakultuuride toodangust moodustavad jooksva aasta aruande vorm nr. 50-b järgi: 4%-lise määraga maksustatavad tulud — 3.000.000 rbl. ja 8%-lise määraga maksustatavad tulud 10.000.000 rbl.

§-s 19 ettenähtud korras tehtud arvutus näitas, et toodangu maht, mis kulutatud majandi enese seesmisteks vajadusteks, on suurenenud võrreldes möödunud aastaga 10% võrra, toodangu maht aga, mis jaotatud normpäevade alusel — 15% võrra.

Vastavalt sellele võib 4%-lise määraga maksustatavat tulusummat projekteerida plaanitavaks aastaks 3.300.000 rbl. peale, 8%-lise määraga maksustatavat tulusummat aga 11.500.000 rbl. peale.

2) Aruannete vorm nr. 50-b järgi on viinamarjaistanduste toodan-

gut ära tarvitatud majandi enese seesmisteks vajadusteks 2.000.000 rbl. ulatuses ja ära jaotatud normpäevade alusel 5.000.000 rbl. ulatuses.

§-s 15 ettenähtud korras tehtud arvutuste järgi suurenes viinamarja kogusaak jooksva aastal, võrreldes möödunud aastaga, 20% võrra. Andmete puudumisel kogusaagi jaotuse kohta võib viinamarja-istanduste naturaaltulu, mida maksustatakse 8%-lise määraga, projekteerida plaanitavaks aastaks samuti 20% võrra suuremana, s. o. 6.000.000 rbl. peale, tulud aga, mida maksustatakse 4%-lise määraga, võib jätta möödunud aasta tasemele.

Juhtudel, kui põllumajandussaaduste varumise või kokkuostu hinnad muutuvad, tuleb seda asjaolu samuti arvesse võtta maksustatava tulu arvutustes, sest kui normpäevade alusel jaotatava toodangu maht suureneb 15% võrra ja samal ajal kokkuostuhindu on tõstetud 20% võrra, siis selle osa toodangu maksustatavat tulu peab projekteerima 38% võrra suuremana:

$$\left(\frac{115 \times 120}{100} = 138\right).$$

21. Arvutus kolhooside maksustatava rahalise tulu suuruse (tab. vorm nr. 5) kindlaksmääramiseks tehakse järgmiste näitude alusel:

a) tulude alal, mis saadud riikliku kokkuostu ja kontraktatsiooni korras loomade, taimekasvatuse ja loomakasvatuse toodangu müügist — varumisorganite andmete põhjal möödunud aastal riikliku kokkuostu ja kontraktatsiooni korras väljamakstud summade kohta ja samuti summade kohta, mis kuuluvad plaanikohaselt väljamaksmisele jooksva aastal (arvesse võttes preemiaid-lisandeid plaani ületamise eest);

b) tulude alal, mis saadud loomade ja taimekasvatuse ning loomakasvatuse toodangu müügist kolhoositurul ja kolhoosnikuile — käesoleva juhendi §-s 17 tähendatud andmete põhjal kolhoosikaubanduse käibe kohta, kasutades samuti ka Riigipanga materjale sularaha laekumiste kohta kolhooside jooksvatele arvetele;

c) tulude alal, mis saadud abikäitistest, kõrvalteenistusest ja muudest rahalistest tuludest — andmete põhjal nende tulude dünaamika kohta möödunud aastate eest, arvesse võttes majanduslikke näituseid, mis avaldavad mõju nende tulude taseme muutumisele (hindade muutumine, teedehituse, metsatöö ja kolhooside kaasatõmbamisega tehtavate muude tööde laiendamine).

22. Pärast kolhooside maksustatava tulu üldmahu kindlaksteagemist arvutatakse välja maksusummad kindlaksmääratud määrade järgi, kusjuures tuleb arvesse võtta nii soodustuste andmist kui ka summasid, mis jäid saamata möödunud aasta eest (tab. vorm nr. 6).

II. Maksud töolistelt ja teenistujailt.

23. Töolistelt ja teenistujailt maksude laekumise aastaplaani koostamisel lähtutakse palgafondidest, mis projekteeritud plaanitavaks aastaks rahvamajanduse plaani järgi.

Kui aastaplaani koostamise momendiks puuduvad andmed plaanitava palgafondi kohta, määravad rahandusorganid fondi suuruse, lähtudes statistikaorganite aruandluse andmeist jooksva aasta palgafondi kohta, arvesse võttes põhilisi tegureid, mis avaldavad mõju fondi suurusele: uute ettevõtete eksploatatsiooni andmist; olemasolevate ettevõtete tootmisprogrammi mahu muutumist; ehitus- ja remonttööde mahu muutumist; palgasüsteemide muutumist rahvamajanduse üksikutes harudes jne. Tähendatud tegurite mõju kindlaksmääramiseks tuleb ära kasutada Riikliku Plaanikomitee organite ja teiste vabariiklikkude ning kohalikkude organisatsioonide andmeid, vajaduse korral aga ka suurte ettevõtete materjale projekteeritavate muudatuste kohta palgafondides.

24. Kui statistikaorganites puuduvad andmed palgafondi ära kasutamise kohta jooksva aastal, määravad rahandusorganid fondi suuruse Riigipanga andmete järgi palgasummade kohta, mis välja makstud jooksva aastal sularahas, juurde arvates neile summad, mis üle kantud maksude, laenu tellimiste jm. katteks makskorraldustega.

25. Palgafondi mahu kindlaksteagemisel plaanitavaks aastaks peavad rahandusorganid ära kasutama samuti ka andmeid eelmiste aastate palgafondide dünaamika kohta ja on tingimata kohustatud arvesse võtma rahvamajanduse arendamise iseärasusi plaanitaval aastal.

26. Töolistelt ja teenistujailt laekuvate maksunduslike maksete kindlaksmääramine toimub sel teel, et plaanitavaks aastaks projektee-

ritud palgafondile kohaldatakse eraldamisprotsente üksikute maksude järgi.

Tööliste ja teenistujate üksikute maksunduslike maksete liikide eraldamise protsent jooksvaks aastaks määratakse:

a) maksumäärade skaala ja keskmise palga järgi, mis kindlaks tehtud statistikaorganite vastavate aruandlusmaterjalide alusel;

b) aruandluse andmeil tegelikult väljamakstud palgafondi ja kinnipeetud maksusummade kohta (tegelik eraldamise protsent).

Maksude eraldamise protsendid maksumäärade skaala järgi arvutatakse sel teel, et üksikute maksude maksustamiskaala järgi väljaarvutatud maksumäärad kohaldatakse keskmisele palgale.

N ä i t e k s: aruandluse andmeil on keskmine palk 550 rbl., tulumaksu määr sellelt palgalt on maksustamise skaala järgi 31 rbl., seega võrdub eraldamise protsent $\frac{31 \times 100}{550} = 5,64$.

Maksude tegeliku eraldamise protsent määratakse sel viisil, et aasta või kvartali kestel laekunud üksikute maksude summad jagatakse sama ajavahemiku eest nende maksude maksnikele tegelikult väljaantud palgafondiga, kaasa arvatud kinnipeetud ja muud summad, mis välja makstud ülekande korras (juhendi § 24).

Üheaegselt eraldamise protsendi kindlakstegemisega määratakse kindlaks maksumäärade progressiooni toime koefitsient, lähtudes tegeliku eraldamise protsendi suhtest määrade skaala järgi kindlaksteh tud eraldamise protsendile.

N ä i t e k s: tulumaksu tegelik eraldamise protsent on 6,2, eraldamisprotsent maksumäärade skaala järgi on aga — 5,6. Progressiooni toime koefitsient arvutatakse välja järgmiselt:

$$\frac{6,2 \times 100}{5,6} = 110,7\%$$

kusjuures progressiooni toime koefitsient on $\frac{110,7}{100} = 1,11$.

Plaanitavaks aastaks töölistelt ja teenistujailt laekuvate maksude plaani (laekumisplaani) koostamisel tuleb täpsustada jooksva aastal üksikute maksude järgi väljakujunenud eraldamise protsenti kooskõlas rahvamajanduse plaani näitudega keskmise palgatõusu kohta, arvesse võttes ka progressiooni toime koefitsiendi mõju.

N ä i t e k s: kui keskmine kuupalk plaanitavaks aastaks on 580 rbl., progressiooni toime koefitsient aga — 1,11, siis tuleb tulumaksu laekumise plaanisel eraldamise protsenti arvutada järgmiselt: $1,11 \times 6,00$ (maksu eraldamise protsent määrade tabeli järgi 580 rbl. pealt) = 6,66.

Maksude laekumise plaanisel tegeliku eraldamise protsenti järgi kasutatakse arvutuseks eraldamise protsenti perioodi eest, mis vahetult eelnes plaanitavale aastale või kvartalile, arvesse võttes muudatusi viimaste kvartalite eraldamise protsenti dünaamikas ühenduses keskmise palga tõusuga.

27. Keskmise eraldamise protsenti määramisel vallaliste, üksikute ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maksu (lastetusmaksu) juures tuleb silmas pidada seda, et maksu proportsionaalsuse tõttu see protsent võib muutuda ainult muudatuste tagajärjel maksnike arvus ning nende üksikute gruppide koosseisus (lastetud, ühe lapsega, kahe lapsega, kolme ja enam lapsega kodanikud).

Seega kui väheneb nende maksnike osatähtsus, kel ei ole lapsi (kes maksavad maksu 6%-lise maksumäära järgi), alaneb vastavalt ka keskmine eraldamise protsent selle maksu maksnike kogu kontingendi ulatuses.

Tulumaksu ja vallaliste, üksikute ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maksu laekumisplaani arvutuste kontrollimiseks tuleb ära kasutada nende maksude laekumise suhet, mis on välja kujunenud eelnevate aastate ja kvartalite kestel.

28. Kindlaks määrates maksunduslike maksete laekumisplaani töölistelt ja teenistujailt võetavate maksude alal üksikute administratiiv-territoriaalsete üksuste järgi peab arvesse võtma üksikute territooriumide iseärasusi nii palgafondi kasvu kui ka eraldamise protsenti suuruse mõttes.

Juhtudel, kui üksikute territooriumide kohta plaanilised näidud puuduvad, tuleb määrata nende territooriumide osatähtsus eelmisel aastal ärakasutatud palgafondis ja maksude laekumistes, mis võimaldab maksude laekumisplaani kindlaksmääramist järgmiseks aastaks.

Tööliste ja teenistujate maksunduslike maksete laekumise aasta- plaanide arvutuseks koostatakse tabel vorm nr. 7 järgi.

III. Rahandusorganite poolt määratav tulumaks elanikkonnalt.

29. Rajooni (linna) rahandusosakondade poolt elanikkonnale määratava tulumaksu laekumise aastaplaani koostamisel lähtutakse järgmistest näitudest:

- a) maksnike arv maksustatavate gruppide järgi;
- b) keskmine tulumaksu summa ühe maksniku kohta;
- c) täiendavad laekumised ümberarvutuste põhjal möödunud aasta eest tehtud juurdemaksude arvel ja samuti ka jooksva aasta maksude juurdemääramise arvel.

30. Plaanimise näitude kindlakstegemise aluseks on maksundusliku aruandluse analüüsi andmed (vorm nr. 44 ja vorm nr. 46) ja muud materjalid, mis näitavad, millises suunas ja ulatuses muutub maksustatavate töonduste maht ja koostis ning nende tulude tase.

Tulumaksu maksnike kontingent määratakse kindlaks eraldi järgmistele maksustatavate gruppide järgi:

a) isikud, keda maksustatakse tuludelt erapraktikast (Tulumaksu seadluse § 18);

b) koopereerumata kodutööndajad ja käsitöölised, keda maksustatakse Tulumaksu seadluse §-i 19 korras;

c) koopereerumata voorimehed;

d) koopereerunud kodutööndajad ja käsitöölised ning töölised ja teenistujad, keda maksustatakse Seadluse §-i 20 korras;

e) transpordiantellide liikmed (kes ei ole ühistanud oma hobuseid);

f) usukultuste teenijad;

g) isikud, keda maksustatakse vaid hoonete tulude järgi;

h) isikud, keda maksustatakse põllumajandusest saadavate tulude järgi ja põllumajandusest ning hoonetest saadava kogutulu järgi.

Maksnike arvu kindlaksmääramisel plaanitavaks aastaks peab arvesse võtma põllumajandusest saadavate tulude järgi maksustatavate maksnike kategooria võimalikku suurenemist seoses maakohdade üleviimisega töölisasulate või linna tüüpi asulate liiki, kui ka õue-aiamaa täielikuma ärakasutamise, loomade arvu suurenemise jne. arvel.

31. Keskmise maksu suurus ühe maksniku kohta määratakse plaanitavaks aastaks, arvesse võttes võimalikke muudatusi maksnike

koosseisus, erineva tulukustasemega töönduste osatähtsuses, käsitöötoodete hindades ja tasu suuruses kodutööndajate ning käsitöölise töö eest üksikute tööliikide järgi.

32. Täiendavalt määratud summa määratakse samal meetodil, millega tehakse kindlaks jooksva aasta maksete oodatav laekumine. Ümberarvutuste põhjal tehtavad juurdemaksud eelmise aasta eest määratakse plaanitavaks aastaks kindlaks, lähtudes suhetest, mis on välja kujunenud möödunud aastate kestel juurdemaksude ja põhiliselt määratud summade vahel, arvesse võttes eelmise aasta konjunktuuri iseärasusi.

33. Rahandusorganite poolt elanikkonnale määratava tulumaksu laekumise aastaplaani arvutuseks koostatakse tabel vorm nr. 8.

IV. Põllumajandusmaks.

34. Põllumajandusmaksu laekumise aastaplaan koostatakse lähtudes järgmistest näitudest:

a) majandite arv maksustatavate gruppide järgi (kolhoosnikud, töölised ja teenistujad, kes ei ole kolhoosi liikmed, ja üksikmajandid);

b) keskmine maksusumma ühe majandi kohta iga maksustatava grupi järgi;

c) arvutatud maksusumma vähendamise ulatus seadusega kindlaksmääratud soodustuste andmise korras.

Iga tähendatud näidu suuruse kindlaksmääramise aluseks on jooksva aasta aruandluse andmed (vorm nr. 49 ja vorm nr. 51), millesse tehakse vajalikke muudatusi plaanitavaks aastaks.

35. Muudatusi käesoleval aastal arvele võetud majandite arvus võib projekteerida plaanitavaks aastaks järgmistes suundades:

a) muudatused kolhoosnikute majandite arvus, mis tingitud tööliste, teenistujate ja üksiktalupidajate majandite kolhoosi astumisest, majandite ümberasustamisest teistest vabariikidest, oblastitest, rajoonidest, uute kolhoositalundite tekkimisest mitmeperekonna majandite jagunemisel ja muudest põhjustest;

b) nende kolhoosnikute majandite arvu vähenemine, kel ei ole

tulu isiklikust abimajandist, ja seoses sellega nende kolhoosimajandite arvu suurenemine, mida maksustatakse põllumajandusmaksuga;

c) muudatused põllumajandusmaksuga maksustatavate tööliste ja teenistujate — mitte-kolhoosiliikmete majandite arvus, mis tingitud sellesse majandite gruppi nende ületulekust, kel ei olnud eelmisel aastal põllumajandusmaksuga maksustatavaid tuluallikaid, või selle grupi osa majandite astumisest kolhoosidesse, siirdumisest linnadesse või teistesse rajoonidesse;

d) üksikmajandite arvu vähenemine kolhoosidesse astumise, teistesse gruppidesse ülemineku või siirdumise tõttu linnadesse ja teistesse rajoonidesse;

e) üksiktalunike koosseisus töövõimetutele kuuluvate majandite osatähtsuse muutumine, keda kõrge vanuse tõttu ei maksustata põllumajandusmaksuga.

36. Muudatusi ühele majandile langeva keskmise põllumajandusmaksu summas võib plaanitavaks aastaks projekteerida arvesse võttes muudatusi maksustatavate tuluallikate koguses ja koosseisus, ja nimelt:

a) muudatused õue-aiamaa kultuuride koosseisus (näiteks kartulite ja keeduvilja all oleva pindala suurenemine teravilja ja teiste kultuuride külvipinna vähenemise arvel);

b) muudatused loomade arvus normide piires, mis lubatud põllumajandusliku artelli põhikirjaga;

c) muudatused mittepõllumajanduslikust teenistusest saadud tulude suuruses olenevalt muutustest nende mahus ja tasunormides üksikute tööliikide alal;

d) muudatused üksikmajandite turutuludes nende tulude täielikuma väljaselgitamise tõttu, samuti ka turul realiseeritavate põllumajandussaaduste hindade muutumise tagajärjel.

Projekteerides muudatusi maksustatavate tuluallikate mahus ja koosseisus tuleb ära kasutada statistika- ja teiste organite materjale, mis käsitavad külvipindade dünaamikat viimastel aastatel, loomade arvu tõstmise plaani kolhoosnikute majandeis, mittepõllumajanduslike töönduste dünaamikat, samuti ka andmeid põllumajandussaaduste hindade liikumise, söödabaasi seisukorra jne. kohta.

37. Soodustuse mahu projekteerimisel plaanitavaks aastaks on vaja arvesse võtta selle mahu võimalikku muutumist seoses muuda-

tustega sõjaväelaste ja teiste isikute kontingendis, kes saavad soodustusi.

Põllumajandusmaksu laekumise aastaplaan tuleb projekteerida arvutustabelite vorm nr. 9 koostamise teel.

V. Rahandusorganite poolt määratav maks vallalistelt, üksikutelt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt.

38. Rahandusorganite poolt määratava vallaliste, üksikute ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maksu laekumise aastaplaan koostatakse, lähtudes järgmistest näitudest:

a) kodanike üldarv, kes kuuluvad arvelevõtmisele selle maksu läbiviimisel;

b) kodanike arv, kes kuuluvad maksust vabastamisele soodustuste alusel;

c) maksnike arv maksustatavates gruppides;

d) keskmine maksusumma ühe maksniku kohta.

39. Tähenatud näitude määramise aluseks on jooksva aasta maksumisliku aruandluse andmed (vorm nr. 42, vorm nr. 44 ja vorm nr. 59), arvesse võttes plaanitavaks aastaks eeldatavaid muudatusi maksumaksjate hulgas ning koosseisus ja keskmises maksusummas.

40. Vallaliste, üksikute ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maksu laekumisplaani koostamine toimub tabeli vorm nr. 10 kohaselt.

VI. Riigilõiv ja kohalikud maksud.

41. Riigilõivu laekumise aastaplaani koostamisel lähtutakse jooksva aasta tegelikust laekumisest, arvesse võttes aruandluse andmeid riigilõivu laekumise dünaamika kohta eelmistel aastatel. Plaani koostamise arvutused tehakse juurdelisatud tabeli vorm nr. 13 järgi.

Hoonetemaks.

42. Hoonetemaksu laekumise aastaplaan koostatakse lähtudes järgmistest näitudest:

a) hoonetemaksuga maksustatavate maksnike arv;

- b) hoonete hindedsumma;
- c) maksnike üksikutele gruppidele antavate soodustuste ulatus;
- d) keskmine maksustamise määr iga maksnike grupi järgi.

43. Näidud hoonetemaksu laekumise plaanimiseks määratakse lähtudes jooksva aasta maksundusliku aruandluse andmeist (vorm nr. 45), arvesse võttes nende muutumist vastavalt kapitalimahutuste plaanile ja plaanitaval aastal projekteeritavatele muudatustele maksustatavate objektide arvus.

44. Kindlaks määrates plaanitavaks aastaks muudatusi maksustatavate objektide arvus, hindedsummas ja hoonetemaksu laekumise summas, tuleb lähtuda:

- a) tööstus- ja teiste ettevõtete ning organisatsioonide uute hoonete ekspluatatsiooni andmisest;
- b) maa asustatud punktide üleviimisest töölis- ja linna tüüpi asulate liiki;
- c) üksikute ettevõtete, asutiste ja organisatsioonide hoonete väärtuse ümberhindamisest;
- d) uute maksnike ja üksikute hoonete avastamisest;
- e) isikute arvu muutumisest, kes on õigustatud soodustusi saama.

Nende näitude määramiseks peavad rahandusorganid saama plaani- ja teistelt organitelt andmeid kapitalimahutuste mahu kohta plaanitaval aastal ja üksikute ettevõtete ja hoonete ekspluatatsiooni andmise plaani kohta ja samuti arvesse võtma revisjoni- ja muude uurimiste materjalid maksustamise tulemuste kohta jooksva aastal.

Arvutuse aluseks võetakse hoonetemaksu keskmine maksumäär jooksva aasta määra tasemel.

45. Hoonetemaksu laekumise aastaplaani arvutus tehakse tabeli vorm nr. 11 järgi.

Maarendis.

46. Maarendise laekumise aastaplaan koostatakse lähtudes järgmistest näitudest:

- a) maarendisega maksustatavate maksnike arv;
- b) rendisega maksustatavate maatükkide pindala maksnike gruppide järgi;

- c) maksnike üksikutele gruppidele antavate soodustuste ulatus;
- d) keskmine maksumäär iga maksnike grupi kohta.

47. Maarendise laekumise plaanimiseks vajalike näitude määramine toimub jooksva aasta maksundusliku aruandluse andmete põhjal (vorm nr. 45), arvesse võttes nende muutumist seoses muudatustega maksustatavate objektide arvus ja maapinna liigitamises asulate klasside järgi plaanitaval aastal.

48. Muudatusi maksnike arvus ja maarendisega maksustatavate maatükkide pindalas tuleb plaanitavaks aastaks määrata lähtudes:

a) eksploatatsiooni antavate uute tööstuslike ja teiste ettevõtete ning nende ettevõtete elamute all olevate maatükkide maksustamisele võtmisest;

b) maa asustatud punktide üleviimisest töölis- ja linna tüüpi asulate liiki;

c) nende maatükkide pindala suurendamisest, mis on tööliste ja teenistujate individuaalaiamaade all;

d) uute maksnike väljaselgitamisest ja maarendisega maksustatava pindala suuruse täpsustamisest;

e) soodustuste saamiseks õigustatud isikute arvu muutumisest.

Nende näitude määramiseks peavad rahandusorganid saama andmeid maa- ja kommunaalorganitelt muudatuste kohta linnamaade pindala liigitamises ja samuti arvesse võtma revisjoni- ja muude uurimiste materjale rendisega maksustamise tulemuste kohta jooksva aastal.

Maarendise keskmine määr määratakse lähtudes jooksva aasta aruandluse andmeist (vorm nr. 45), arvesse võttes selle määra muutumist seoses üksikute asulate eeldatava üleviimisega maksustamise alal kõrgematesse asulate klassidesse.

49. Maarendise laekumise aastaplaani arvutus tehakse tabeli vorm nr. 12 järgi.

Ühekordne maks (turumaks) ja muud maksud.

50. Kolhooside turgudel võetava ühekordse maksu (turumaksu) laekumise aastaplaan koostatakse lähtudes laekumise andmeist jooksva aastal, arvesse võttes kolhoosikaubanduse mahu laiendamise plaani olemasolevail turgudel ja uute turgude organiseerimist.

51. Muude maksude (maks transpordivahendite valdajailt, maks loomapidajailt, ühtne kalapüügimaks) laekumise aastaplaan koostatakse lähtudes jooksva aasta laekumise andmeist, arvesse võttes nende majanduslike näitude muutumist, mis määravad nimetatud maksude laekumise ulatuse.

Paragrahvis 50 ja 51 tähendatud maksude plaani arvutus tehakse tabeli vorm nr. 13 järgi.

52. Maksude laekumise aastaplaani koostamise lõpparvutusena koostatakse vormi nr. 14 järgi „Maksude laekumise koondplaan 194 . . . aastaks”, tabel aastaplaanide summade jaotamiste kohta kvartalite järgi (vorm nr. 15) ja seletuskiri aastaplaani juurde. Seletuskirjas antakse hinnang jooksva aasta plaani täitmise kohta, näidates aasta ülesannetest kõrvalekaldumise põhjused, tuuakse ära rahvamajanduse näitused, mis on aluseks plaani koostamiseks järgnevat aastaks, ning antakse vajalikke seletusi üksikute maksude laekumise summade arvutuste juurde.

Aastaplaanide summade jaotamine kvartalite järgi tehakse järgmiselt:

a) rahandusorganite poolt määratavate maksude alal — lähtudes kindlaksmääratud maksutähtpäevadest arvestades aastaplaani sisse võetud kogu maksuvõla sissenõudmist I kvartalis;

b) teiste maksete alal — lähtudes kvartalilaekumise dünaamikast möödunud aastatel ja arvesse võttes plaanitava aasta majanduslikke näitused.

C. Kvartaliplaanimise kord.

53. Maksude laekumise kvartaliplaanid koostatakse järgmiste andmete alusel:

a) aastaelarve andmed summade kohta, mis projekteeritud üksikute maksude laekumisena;

b) rahvamajanduse plaani näidud tööliste ja teenistujate palga kvartalifondide kohta;

c) andmed maksusummade tegeliku määramise kohta määratavate maksete alal;

d) andmed maksude tegeliku laekumise kohta aasta algusest.

54. Enne maksude kvartaliplaanide koostamist peavad rahandusorganid tegema järgmise ettevalmistamise töö:

a) hankima andmeid palgafondi ärakasutamise kohta kõikide eelmiste kvartalite kohta jooksva aastal;

b) täpsustama üksikute maksude määramiste summad;

c) kindlaks määrama maksude tegelikke ja oodatavaid laekumisi plaanitavale perioodile eelneva perioodi kohta.

55. Üsikute maksude määramiste summa täpsustatakse aruandluse andmete alusel muudatuste kohta esialgselt määratud summades — eesmärgiga kindlaks teha lõplikku, maksmiseks esitatud maksumat iga maksu järgi, arvesse võttes aasta jooksul tehtud juurde-määramisi ja kustutusi.

Nende andmete saamiseks tuleb üksikute maksumääramiste summasid, mis saadud maksustamise algmomen-diks koostatud operatiivstatistilistest aruannetest, täpsustada vastavalt täiendavatele maksumääramistele ja maksukustutamistele:

a) aasta algusest kulgenud aja eest — kvartaliaruannete vorm nr. 42 ja vorm nr. 44 andmeil;

b) ajavahemiku eest kuni aasta lõpuni — vastavalt maksumääramiste summades oodatavate muudatuste hinnangule, arvesse võttes maksnike arvelevõtmise ja maksu arvutamise ning soodustuste andmise täielikkust.

56. Üsikute maksude laekumise summad aasta algusest määratakse kindlaks:

a) jooksvale kvartalile eelneva ajavahemiku kohta — kvartaliaruannete vorm nr. 42 ja vorm nr. 44 andmeil;

b) jooksva kvartali kohta — maksude laekumise poolekuuliste aruannete (vorm nr. 41) andmeil aruandluse viimase päeva seisuga ja kuni kvartali lõpuni oodatava maksete laekumise hinnangu andmeil.

Maksude laekumisi kvartali lõpuni hinnatakse arvesse võttes määramisandmeid, laekumise käiku, sissenõudmisele kuuluva maksuvõla suurust, võttes samuti arvesse ka maksude laekumise dünaamikat kvartalite järgi möödunud aastate kestel.

N ä i t e d:

1. Põllumajandusmaksu summa, mis jooksva aastal esitatud maksmiseks, on 510 tuh. rbl.; aruannete vorm nr. 41 andmeil laekus I ja II kvartalis 160 tuh. rbl., kokku aga laekus 9 kuu eest —

200 tuh. rbl. Jääk, mis kuulub veel tasumisele määratud aastasum-
mast, moodustab seega 310 tuh. rbl., millest oktoobris laekus
120 tuh. rbl. Aruandluse andmed möödunud aastate eest näitavad,
et täiendavad kustutamised ja maksuvõlgade summad, mis kanduvad
üle järgmisesse aastasse, moodustasid IV kvartalis 3—4% summast,
mis kuulus tasumisele 1. oktoobril.

Neil tingimustel võib IV kvartali laekumist hinnata 300 tuh. rbl.
peale, aasta laekumist aga 500 tuh. rbl. peale.

2. Töolistelt ja teenistujailt võetava tulumaksu 1947. a. I kvartali
laekumise plaan on kindlaks määratud 195,0 tuh. rbl. peale, tegelik
laekumine oli jaanuarikuus 60 tuh. rbl., veebruaris — 66 tuh. rbl. Vas-
tavalt andmeile möödunud aastate eest moodustasid laekumised
1945. a. jaanuaris ja veebruaris (kokku) 62,5%, 1946. a. aga — 63,5%
kvartali laekumise summast. Neil tingimustel, lähtudes sellest, et
jaanuaris ja veebruaris laekunud summad moodustavad 63,0% kvar-
tali laekumisest, võib hinnata kogu I kvartali laekumist.

$$\frac{126 \text{ tuh. rbl.} \times 100}{63,0} = 200 \text{ tuh. rbl. peale.}$$

57. Arvutust kvartali laekumise plaanide kindlaksmääramisel
määraliste maksete alal tuleb teha kooskõlas seadusega kindlaksmää-
ratud maksu tähtaegadega, mis langevad plaanitavale perioodile.

58. Määraliste maksude I kvartali laekumise plaani koostamisel,
samuti kui plaani koostamise momendiks (näiteks põllumajandus-
maksu plaanisel III kvartaliks) puuduvad aruandluse andmed arvu-
tatud maksu kohta, tehakse laekumise plaani arvutus § 57 tähenda-
tud korras, lähtudes aastaplaani üldsummast.

Määraliste maksude laekumisplaani koostamisel IV kvartaliks tuleb
laekumisesse projekteerida kogu summa, mis jääb veel maksta,
arvesse võttes aasta lõpuni oodatavaid juurdemääramisi ja kustuta-
misi ja samuti ka maksuvõlga vastavalt §-le 6.

59. Määraliste maksude laekumise kvartalipaanide arvutus tehakse
tabeli vorm nr. 16 järgi.

60. Maksude ja lõivude alal, mille võtmisele ei eelne üksikuile
maksnikele maksu maksmiseks esitamine (riigilõiv, turumaks), koos-
tatakse kvartalipaanid lähtudes nende maksude aasta-laekumisplani-
dest, arvesse võttes majanduslikke ja muid tingimusi, mis määravad

nende laekumise suuruse üksikuis kvartaleis, ja nende maksude laekumise dünaamikat möödunud aastail.

Kvartaliplaani arvutatakse nende maksude alal tabeli vorm nr. 17 järgi.

61. Töolistelt ja teenistujailt võetavate maksude kvartaliplaani koostatakse põhiliselt §-s 26 nende maksude aastaplaanimise kohta ettenähtud korras.

Kvartaliplaanide arvutuste aluseks nende maksude alal peavad olema rahvamajanduse plaani näidud tööliste ja teenistujate palgafondide kohta.

Juhul, kui palgafondide kohta puuduvad otsesed andmed, toimub nende näitude kindlaksmääramine vastavalt aruandluse andmeile jooksvas kvartalis ära kasutatud palgafondi kohta, arvesse võttes majanduslikke tingimusi, mis määravad nende suuruse muutumise järgmiseks kvartaliks (vt. § 23), eriti aga üksikute tööstusalade väljaarendamist aasta vältel (ehitusmaterjalide varumise, põllumajandussaaduste töötlemise jms. alal), samuti ka ära kasutatud palgafondide kvartalite dünaamikat rea viimaste aastate kestel.

Eraldamise protsendi arvutustes ja samuti üksikute maksude laekumise vastastikuse suhte kindlakstegemisel on vaja ära kasutada nii jooksva aasta kui ka eelmiste aastate rea kvartalite andmeid.

Töolistelt ja teenistujailt võetavate maksude laekumise kvartaliplaani arvutus toimub juurdelisatud tabeli vorm nr. 17 järgi.

Maksude laekumise kvartaliplaanide koostamise lõpparvutusena koostatakse vorm nr. 18 järgi „Maksude laekumise... kvartali koondplaan” ning seletuskiri plaani arvutuste juurde.

62. Liidu- ja autonoomsete vabariikide rahandusministeeriumid, kraide ja oblastite rahandusosakonnad on kohustatud kindlaksmääratud maksude laekumise kvartaliplaanide täitmise käigu kontrollimise eesmärgil:

a) sisse seadma süstemaatilise arvestuse plaani täitmise üle kõikide maksude alal iga alluva rahandusorgani poolt;

b) saadavate aruannete ja muude materjalide (revisjoniaktide, rahandusorganite informatsiooni, aruandmiseks väljakutsutavate töötajate ettekannete jms.) alusel analüüsima plaani täitmise käiku ja tarvitusele võtma abinõud plaani täitmise tagamiseks (küsümuse asetamine abinõude mobiliseerimise käigu kohta kohalikes nõukogude ja

parteiorganisatsioonides, telegraafiliste ja kirjalike juhendite andmine, rahandusorganite töötajate väljakutsumine aruandmiseks, keskparaadi eriliste töötajate väljasaatmine asjaolude uurimiseks ja abi osutamiseks töös jms.).

NSV Liidu Rahandusministri asetäitja

F. Urjupin.

NSV Liidu Rahandusministeeriumi

Maksude Valitsuse juhataja

G. Marjahhin.

Töötlemistabelite vormid maksude laekumisplaanimise alal.

Arvutus kolhoosidelt võetava tulumaksu laekumisplaani kohta.

Tabel vorm nr. 1.

a) Põllumajanduskultuuride kogusaagi muudatuste näitude arvutus.

	Pindala (tuh. ha)		Saak 1 ha kohta (tsentn.)		Kogusaak (tuh. tsentn.)		Kogusaagi muutumine %%-des võrreldes 194... aastaga
	194... a.	194... a.	194... a.	194... a.	194... a.	194... a.	
	1	2	3	4	5	6	7
1. Teraviljakultuurid							
2. Tehnilised kultuurid ¹ . Päevalill . .							
3. Kartul							
4. Keeduviljakultuurid							
5. Melonikultuurid							
6. Söödajuurvili							
7. Silo							
8. Külvihein							
9. Looduslikud heinamaad							
10. Aiad ja marjaaiad							
11. Viinamarjaistandused							

¹ Puuvilla, suhkrupeete, lina, kanepit, tubakat, mahorkat ja muid kultuure, mille toodang läheb täielikult riigile kohustuslike müükide ja kontraktatsiooni korras, tabelis ei näidata.

b) Põhiliste põllumajandussaaduste varumise mahu muutumise näitude arvutus taimekasvatuse alal.

Varumisliigid	Teraviljakultuurid		K a r t u l		jne.
	(tuh. tsentn.)		(tuh. tsentn.)		
	194... a.	194... a.	194... a.	194... a.	
1. Kohustuslikud müügid . .					
2. Naturaaltasu MTJ-le . . .					
3. Kontraktatsioon					
4. Riiklik kokkuost					
5.					

c) Kolhoosikaubanduse käibe muutumise arvutus 194... aastaks.

Saaduste nimetus	194... a.			194... a.			Käibe muutumine (%-%-des)
	müük (tsentn., kg)	1 kaalu- üksuse hind	käive (tuh. rbl.)	müük (tsentn., kg)	1 kaalu- üksuse hind	käive (tuh. rbl.)	
1. Rukkijahu							
2. Nisujahu							
3. Kartul							
4. Värske kapsas . .							
5. Piim							
6. Loomaliha							
7. Lambaliha							
8. Sealiha							
9.							
10.							

d) Loomade arvu ja karja produktiivsuse muutumise näidud kõlhoosides.

N ä i d u d	1. VII 194 . . . a.	1. VII 194 . . . a.	Muutumine (% ⁰ / ₀ -des)
Loomade arv.			
1. Veised igas vanuses			
2. Sealhulgas lehmad			
3. Lambad ja kitsed igas vanuses .			
4. Sead igas vanuses			
Karja produktiivsus.			
5. Keskmine aastalüps 1 lehma kohta (liitrites)			
6. Alla 1 a. vanuste veiste keskmine eluskaal (tsentnerites)			
7. Üle 1 a. vanuste veiste keskmine eluskaal (tsentnerites)			
8. Üle 1 a. vanuste lammaste kesk- mine eluskaal (tsentnerites) . . .			
9. Üle 9 kuu vanuste sigade kesk- mine eluskaal (tsentnerites) . . .			

e) Kolhooside tulumaksuga maksustatavate tulude arvutus
194... aastaks.

I. Maksustatavad naturaaltulud.

(tuh. rbl.)

N ä i d u d	4% määraga tulusum- mast maksustatavad naturaaltulud			8% määraga tulusum- mast maksustatavad naturaaltulud		
	194... a.	194... a. plaan		194... a.	194... a. plaan	
		tuh. rbl.	0/0 ⁰ /0-des 194... a. tuludest		tuh. rbl.	0/0 ⁰ /0-des 194... a. tuludest
Põllundus, keeduviljakas- vatus, melonikultuuride kasvatus, heinakasvatus.						
1. Teravilja- ja kaunvilja- de kultuurid						
2. Tehnilised kultuurid . .						
3. Kartul						
4. Keeduvilja ning meloni- kultuurid						
5. Söödajuurvili, silokul- tuurid ja hein (külvi- hein, kaasa arvatud seemnehein, ja loodus- likud heinamaad) . . .						
6. Põllunduse kõrvalsaadu- sed						
7. Kokku ridade 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 summad						
8. Aiad, marjaaiad, viina- marja- ja muud istandu- sed						
9. Loomakasvatus, linnu- kasvatus ja mesindus .						
Kokku naturaaltulud .						

II. Rahalised tulud.

(tuh. rbl.)

N ä i d u d	Maksustatav tulu 194 . . . a. (täitmine)	194 . . . a. plaan	
		tuh. rbl.	%-des 194 . . . a. tuluga võrreldes
4% määraga tulusummast maksustatavad rahalised tulud			
1. Tulud loomade müügist riiklike kokkuostude korras			
2. Tulud taimekasvatuse ja loomakasvatuse produktide müügist kontraktatsiooni ja riikliku kokkuostu korras (kaasa arvatud tulud müügiks eraldatud toodangust) . .			
3. Kokku rahalisi tulusid, mida maksustatakse 4% määraga tulusummast			
4. Kokku rahalisi tulusid, maha arvatud summad, mis arvatud MTJ tööde tasuks			
5. % ⁰ %-des 3. real näidatud summast			
8% määraga tulusummast maksustatavad rahalised tulud			
6. Tulud loomade ja taime- ning loomakasvatuse produktide müügist kolhoositurul ja kolhoosnikuile (kaasa arvatud tulud müügiks eraldatud toodangust) . . .			
7. Tulud abiettevõtete toodete müügist			

Tabel vorm nr. 5.
(järg)

N ä i d u d	Maksustatav tulu 194... a. (täitmine)	194... a. plaan	
		tuh. rbl.	0/0%-des 194... a. tuluga võrreldes
8. Teenuste tasuna saadud tulud abiettevõtetest			
9. Teenistus kõrvaltööst (väljaspool kolhoosi)			
10. Muud rahalised tulud			
11. Kokku rahalisi tulusid, mida maksustatakse 8% määraga tulusummast			

Tabel vorm nr. 6.

f) Kolhooside tulumaksu koondarvutus.

	194... a. (täitmine)	194... a. plaan
1. Arvutatud maksumäär		
2. Eelmisest aastast ülekandunud summad		
3. Kokku määratud aastamaksu summa		
4. Maksu vähendamine soodustuste tõttu		
5. Tasumisele kuuluv maksusumma		
6. Kandub üle järgmisesse aastasse		
7. Laekumine kokku		

Töolistelt ja teenistujailt võetavate maksude laekumisplaani arvutus
194... aastaks.

	194..... a. täitmine					194..... a. plaan		
	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal		aasta kokkuvõte	Summa	% ⁰ / ₀ -des 194..... a. täitmisega võrreldes
				plaan	täitmise hinnang			
Palgafond								
Tulumaks.								
Laekumine								
Eraldamise protsent . .								
Vallaliste, üksikute ja vähelapseliste NSV Liidu kodanike maks.								
Laekumine								
Eraldamise protsent . .								
Protsentides võrreldes tulumaksu laekumisega								

Tabel vorm nr. 8.
(järg)

	194..... a. (täitmine)				194..... a. plaan				$\frac{0}{0}\frac{0}{0}$ -des võrreldes 194..... a. täitmisega			
	Maksnike arv	Keskmine maksu-summa 1 maksniku kohta (rbl.)	Kokku kõigilt maksnikelt		Maksnike arv	Keskmine maksu-summa 1 maksniku kohta (rbl.)	Kokku kõigilt maksnikelt		Maksnike arv	Keskmine maksu-summa 1 maksniku kohta (rbl.)	Kokku kõigilt maksnikelt	
9. Isikud, keda maksustatakse tuludelt põllumajandusest ja tuludelt põllumajandusest ja hoonetest kokku (§ 19)												
10. Kokku maksnikke kõigist kategooriaist												
11. Juurdemaksude summad ümberarvutuste põhjal eelmise aasta eest ja juurdemääramised aasta lõpuni (maha arvates kustutused).												
12. Kokku aastamäära summa												
13. Möödunud aastate maksuvõlg												
14. Kuulub tasumisele kokku												
15. Kandub üle järgmisesse aastasse												
16. $\frac{0}{0}\frac{0}{0}$ -des 14. real näidatud summast												
17. Laekumine												

N ä i d u d	Kolhoosnikute majandid		Töölise ja teenistujate — mitte kolhoosi liikmete majandid		Üksiktalunike majandid		Kokku kõigi majandite järgi	
	194.... a. (täitmine)	194.... a. plaan	194.... a. (täitmine)	194.... a. plaan	194.... a. (täitmine)	194.... a. plaan	194.... a. (täitmine)	194.... a. plaan
9. Sama % ⁰ / ₀ -des 3. real näidatud arvudest								
10. Kuulub tasumisele kokku (rida 3 miinus rida 8) . . .								
11. Eelmiste aastate maksuvõlg								
12. Kuulub tasumisele kokku								
13. Kandub üle järgmisesse aastasse								
14. % ⁰ / ₀ -des 12. real näidatud arvudest								
15. Laekumine								

Rahandusorganite poolt määratava vallaliste, üksikute ja vähelapseliste
NSV Liidu kodanike maksu 194... a. laekumisplaanri arvutus.

	Linn		Maa	
	194... a. (täitmine)	194... a. plaan	194... a. (täitmine)	194... a. plaan
1. Arvelevõtmisele kuuluvate kodanike üldarv seisuga 1. IV				
2. Neist vabastatakse maksust soodustuste alusel				
3. 0/0-des 1. real toodud arvudest				
4. Maksnike arv (rida 1 miinus rida 2)				
5. Sealhulgas (0/0-des):				
a) lastetuid				
b) 1 lapsega				
c) 2 lapsega				
6. Keskmine maksusumma 1 maksniku kohta (rublades)				
7. Põhimääramise summa kokku				
8. Täiendavate kustutamiste ja juurdemääramiste summa aasta lõpuni (saldo)				
9. 0/0-des 7. real toodud arvudest				
10. Aastamäära summa kokku .				
11. Eelmiste aastate maksuvõlg .				
12. Kuulub tasumisele kokku . .				
13. Kandub üle järgmisesse aastasse				
14. 0/0-des 12. real toodud arvudest				
15. Maksu laekumine				

Hoonetemaksu laekumise plaani arvutus 194... aastaks.

N ä i d u d	194.... a. (täitmine)			Plaan 194 ... a.		
	Ettevõtted, asutised ja organisatsioonid	Elanikkond	Kokku	Ettevõtted, asutised ja organisatsioonid	Elanikkond	Kokku
1. Maksnike arv						
2. Hoonete hindedsumma . . .						
3. Keskmine maksumäär (% ⁰ / ₀ -des hindedsummast)						
4. Arvutatud maksumussumma .						
5. Maksu arvutamisel (elanik- konnale) antud soodus- tuste summa						
6. % ⁰ / ₀ -des 4. real toodud ar- vudest						
7. Juurdemääramiste ja kus- tutamiste summad (saldo) kuni aasta lõpuni						
8. Kokku aastamäära summa						
9. Eelmise aasta maksuvõlg						
10. Kuulub maksmisele kokku, kaasa arvatud maksuvõlg						
11. Laekumine						

Maarendise 194... a. laekumise plaani arvutus.

	194.... a. (täitmine)			194.... a. plaan		
	Ettevõtted, asutised ja organisatsioonid	Elanikkond	Kokku	Ettevõtted, asutised ja organisatsioonid	Elanikkond	Kokku
1. Maksnike arve						
2. Maksustatav pindala (tuh. m ²)						
3. Keskmine rendisemäär 1 m ² kohta (kop.)						
4. Arvutatud rendise summa . .						
5. Maksu arvutamisel (elanikkonnale) antud soodustuste summa						
6. 0/0-des 4. real toodud arvudest						
7. Juurdemääramiste ja kustutamiste summa (saldo) aasta lõpuni						
8. Kokku aastamäära summa . .						
9. Eelmise aasta maksuvõlg . .						
10. Kuulub tasumisele kokku, kaasa arvatud maksuvõlg . .						
11. Laekumine						

Tabel vorm nr. 14.
(järg)

	Kinnitatud eelarve järgi 194... a.		Esitatud maksmiseks 194... aastal	Laekumine 194... aastal			Plaan 194... a.	
	Kokku	Sealhulgas mak-suvõlga		9 kuu kestel (aruannete järgi)	IV kvartalis (hinnang)	Kokku aastas	Kokku	Sealhulgas mak-suvõlga
b) muult linnaelanikkonnalt . . .								
c) maaelanikkonnalt								
5. Riigimaks üksikmajandite hobus-telt								
6. Hoonetemaks								
7. Maarendis								
8. Riigilõiv								
9. Ühekordne maks (turumaks) . .								
10. Endamaksustamine								
11. Muud kohalikud maksud								
Kokku kõikide maksude alal . .								

Märkus: Kui aruandlusandmed III kvartali laekumiste kohta puuduvad, näidatakse 4. lahtis andmed 6 kuu kohta, III ja IV kvartali laekumine aga näidatakse eraldi hinnanguliste summadena.

Maksude laekumise plaani jaotus kvartalite järgi 194... aastaks.

Maksude nimetused	194... a. plaan	Sealhulgas			
		I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
1. Tulumaks kolhoosidelt . .					
2. Tulumaks elanikkonnalt .					
Sealhulgas :					
a) töölistelt ja teenistujailt					
b) muudelt maksnikelt . .					
3. Põllumajandusmaks . . .					
4. Vallaliste, üksikute ja vä- helapseliste NSV Liidu kodanike maks					
Sealhulgas :					
a) töölistelt ja teenistujailt					
b) muult linnaelanikkon- nalt					
c) maaelanikkonnalt . . .					
5. Riigimaks üksikmajandite hobustelt					
6. Hoonetemaks					
7. Maarendis					
8. Riigilõiv					
9. Ühek. maks (turumaks) .					
10. Endamaksustamine					
11. Muud kohalikud maksud .					
Kokku kõikide maksude alal .					

iaekumise plaani arvutus 194 ... aasta ... kvartaliks.

Territooriumide nimetused	(maksu nimetus)													
	Aastaplaan	Sealhulgas maksuvõlg	Esitatud maksmiseks			Peab laekuma aasta algusest kuni plaani- tava kvartali lõpuni					Laekumine			
			Maksumäär	Maksuvõlg	Kokku	maksumäär		maksuvõlg	kokku	Laekus jooksvale kvartalile eelnenud perioodil	jooksev kvartal		Laekus kokku plaani- mitava kvartali algu- seks	
						summa	%/o-des aasta maksumäärast				Plaan	Oodatav lae- kumine		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

Märkus: Koostatakse kõigi rahandusorganite poolt määratavate maksude kohta, samuti ka endamak-
sustamise kohta.

laekumise plaani arvutus 194... a. ... kvartaliks.

Territooriumide nimetused	(maksu nimetus)									
	Aastaplaan	Jooksva kvartali laekumise plaan	Laekumine		 kvartali plaan			Peab laekuma kokku aasta algusest peale	
			Jooksvale kvartalile eelnenud perioodil	Jooksva kvartali oodatav laekumine	kokku, aasta algusest peale	Summa	0/0-des		Summa (lahter 5 pluss lahter 6)	0/0-des aasta plaanist
							aasta plaanist	jooksva kvartali laekumise		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

- Märkused: 1. Koostatakse töolistelt ja teenistujailt võetavate maksude, riigilõivu ja turumaksu kohta.
 2. Kui töolistelt ja teenistujailt võetavate maksude plaanimisel kasutatakse palgafondide andmeid, tuuakse tabelis näidud tabelist vorm nr. 7.

Maksude laekumiste koondplaan 194... a. ... kvartaliks

Maksude loetelu	Kinnitatud eelarve järgi 194... a.	L a e k u s			Plaan 194... a. kvartaliks
		eelm. kvartalite kestel	jooksvas kvartalis		
			plaan	hinnaang	
I. Tulumaks kolhoosidelt .					
II. Tulumaks elanikkonnalt Sealhulgas:					
a) töölistelt ja teenistujailt					
b) muudelt maksnikelt .					
III. Põllumajandusmaks . . .					
IV. Maks vallalistelt, üksikuult ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt Sealhulgas:					
a) töölistelt ja teenistujailt					
b) muult linnaelanikkonnalt					
c) maaelanikkonnalt . .					
V. Riigimaks üksikmajandite hobustelt					
VI. Hoonetemaks					
VII. Maarendis					
VIII. Riigilõiv					
IX. Ühek. maks (turumaks) .					
X. Endamaksustamine . . .					
XI. Muud kohalikud maksud					
Kokku kõikide maksude alal .					

Sisu.

	Lk.
Üldisi teatmeid maksude plaanimisest	3
Aasta-plaanimise alused	5
Kolhoosidelt võetava tulumaksu plaanimine	12
Tööliste ja teenistujate maksunduslike maksete laekumise plaanimine (tulumaks ja maks vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt kodanikelt)	20
Rahandusorganite poolt maksustatavalt maksnikelt laekuva tulumaksu plaanimine	25
Põllumajandusmaksu laekumise plaanimine	27
Vallalistelt, üksikuilt ja vähelapselistelt NSV Liidu kodanikelt võetava maksu laekumiste plaanimine (elanikkonnalt, kes ei tööta palgalisel tööl)	35
Muude riigi- ja kohalike maksude plaanimine	35
Maksunduslike maksete laekumiste kvartaliplaanimine	41
Lisa: NSV Liidu Rahandusministeeriumi juhend maksude laekumise plaanimise kohta nr. 604 — 4. VIII 1947.	48

Vastutav toimetaja L. Sider.

Keeleline toimetaja M. Tedre.

Ladumisele antud 18. I 1949. Trükkimisele antud 23. III 1949. Trükiarv 800.
Paber 61 × 86, $\frac{1}{16}$. Trükipoognaid 6. Trükitähti trükipoognas 40.000. Arvu-
tuspoognaid 6. MB-02234. Trükikoda „Hans Heidemann“, Tartu, Vallikraavi 4.
Tellimise nr. 263.

На эстонском языке.

В. В. Лавров и Н. А. Дьяченко. Планирование налогов и сборов.
Инструкция по планированию поступлений налогов и сборов.

RBL. 14.—

A-17735

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00464286 6

49 416

RBL. 14.—

A-17735

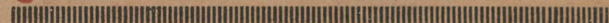
V. LAVROV JA N. DJATŠENKO

...1.

MAKSUDE JA LÕIVUDE PLAANIMINE

MAKSUDE
JA
LÕIVUDE

plaanimine

RJK

„PEDAGOOGILINE KIRJANDUS“

49 416